

Lovforslag nr. L 15. Fremsat den 8. oktober 2003 af miljøministeren (Hans Christian Schmidt)

Forslag

til

Lov om miljømål m.v. for vandforekomster og internationale naturbeskyttelsesområder¹⁾

(Miljømålsloven)

Afsnit I

Indledende bestemmelser

Kapitel 1

Lovens formål

§ 1. Loven har til formål at fastlægge rammerne for beskyttelsen af overfladevand og grundvand samt for planlægning inden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

Afsnit II

Vand

Kapitel 2

Vanddistrikter og vanddistriktsmyndigheder

§ 2. Danmark er opdelt i 13 vanddistrikter. Vanddistrikternes afgrænsning fremgår af bilag 1 til loven.

Stk. 2. Oplandet til Vidå og Kruså er udpeget som et internationalt vanddistrikt. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om det interna-

tionale vanddistrikt, herunder regler om fravigelse af lovens bestemmelser.

Stk. 3. For hvert vanddistrikt er der udpeget en vanddistriktsmyndighed. Vanddistriktsmyndigheden fremgår af bilag 1 til loven.

Stk. 4. Ministeren kan ændre bilag 1 til loven.

Kapitel 3

Vandplan

§ 3. For hvert vanddistrikt skal der foreligge en vandplan. Vandplanen skal omfatte en periode på 6 år.

Stk. 2. Statslige myndigheder, amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen bundet af vandplanen og skal herunder sikre gennemførelsen af indsatsprogrammet.

Stk. 3. Vandplanen kan ændres i planperioden efter reglerne i §§ 28-34. Hvis ændringen vedrører indsatsprogrammet, kan fristen i § 29, stk. 3, dog fraviges, hvis hensynet til miljøbeskyttelsen tilsiger det. En ændring i vandplanen har retsvirkning som vandplanen, jf. § 3, stk. 2.

¹⁾ Loven indeholder bestemmelser, der gennemfører dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvand, (EF-Tidende 1979 nr. L 281, side 47), Rådets direktiv 79/409/EF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), samt dele af Rådets direktiv 92/43/EF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7).

§ 4. Vandplanen skal indeholde følgende:

- 1) En sammenfatning af basisanalysen, jf. § 6.
- 2) Oplysning om beliggenhed af de beskyttede områder, jf. § 7.
- 3) En udpegning af områder med særlige drikkevandsinteresser, områder med drikkevandsinteresser og områder med begrænsede drikkevandsinteresser.
- 4) Kort over oprettede overvågningsnet, jf. § 22.
- 5) Kort, der viser tilstanden for overfladevand, grundvand og beskyttede områder, jf. § 22.
- 6) Miljømål for overfladevand, grundvand og beskyttede områder, jf. § 10, herunder oplysninger om og begrundelser for de tilfælde, hvor der er fastsat strengere miljømål, jf. § 18, og mindre strenge miljømål, jf. §§ 16-17, hvor overfladevandområder er udpeget som kunstige eller stærkt modificerede, jf. § 15, samt hvor den i loven fastsatte tidsfrist er forlænget, jf. § 19.
- 7) Indsatsprogrammet, herunder den økonomiske analyse, der skal udarbejdes i forbindelse hermed, jf. § 25, og en sammenfatning af indsatsprogrammet, herunder angivelse af, hvordan miljømålene nås gennem programmet.
- 8) En redegørelse for de betingelser, hvorunder omstændigheder, der er ekstraordinære eller ikke med rimelighed kunne have været forudset, kan påberåbes, jf. § 11, stk. 2, herunder fastlæggelse af passende indikatorer.
- 9) En sammenfatning af de foranstaltninger, der er truffet med hensyn til oplysning og høring af offentligheden, hvilke resultater der er opnået, og hvilke ændringer i planen de har medført.
- 10) En liste over amtsråd i vanddistriktet med angivelse af vanddistriktsmyndigheden.
- 11) Oplysning om adgang til de dokumenter og oplysninger m.v., der er anvendt i forbindelse med udarbejdelsen af vandplanen.
- 12) En oversigt over supplerende planer for deloplande, sektorer, problemer eller vandtyper samt en sammenfatning af deres indhold.

Stk. 2. Enhver revision af vandplanen skal herudover indeholde følgende:

- 1) En vurdering af de fremskridt, der er gjort for at opfylde miljømålene, herunder en fremlæggelse af overvågningsresultaterne for den forudgående planperiode i form af

kort, og en redegørelse for eventuelle miljømål, der ikke er opfyldt.

- 2) En sammenfatning af eventuelle ændringer foretaget efter offentliggørelsen af den forudgående vandplan, jf. § 3, stk. 3.
- 3) En sammenfatning af og en redegørelse for eventuelle foranstaltninger, der var planlagt i den forudgående vandplan, men som ikke blev iværksat.
- 4) En oversigt over virkningerne af de foranstaltninger, der er truffet eller skal træffes.

Stk. 3. Miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om indholdet og formen af vandplanen.

Kapitel 4

Forberedelse af vandplanen

§ 5. For hvert vanddistrikt skal der forud for hver planperiode udarbejdes følgende:

- 1) En basisanalyse, jf. § 6.
- 2) Et arbejdsprogram for tilvejebringelse af vandplanen indeholdende en tidsplan og en redegørelse for høringsprocessen.
- 3) En oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses.

§ 6. Basisanalysen skal bestå af følgende:

- 1) En analyse af overfladevandets og grundvandets karakteristika.
- 2) En vurdering af menneskelige aktiviteters indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand.
- 3) En økonomisk analyse af vandanvendelsen.

Stk. 2. Miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om indholdet og formen af basisanalysen.

Kapitel 5

Beskyttede områder

§ 7. Ved beskyttede områder forstås:

- 1) områder udpeget som drikkevandsforekomster, jf. § 8,
- 2) områder udpeget som skaldyrvande, jf. § 9,
- 3) områder udpeget som badeområder,
- 4) næringsstoffølsomme områder og
- 5) relevante internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 36.

Udpegning af drikkevandsforekomster

§ 8. Der skal for hvert vanddistrikt udpeges drikkevandsforekomster.

Stk. 2. Som drikkevandsforekomster skal udpeges:

- 1) forekomster af vand, der anvendes til indvinding af drikkevand, og som gennemsnitligt frembringer mere end 10 m³ om dagen eller leverer vand til mere end 50 personer, og
- 2) de forekomster af vand, som det er hensigten at anvende hertil.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler for udpegningen efter stk. 1.

Udpegning af skaldyrvande

§ 9. Der skal efter indstilling fra Fødevarerministeriet for hvert vanddistrikt udpeges områder, som kræver beskyttelse eller forbedring for at gøre det muligt for skaldyr (bløddyr af muslingeklassen og snegleklassen) at leve og vokse deri med henblik på, at skaldyr, der fiskes i områderne, umiddelbart kan anvendes til konsum.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler for udpegningen efter stk. 1, herunder regler om indstillinger fra Fødevarerministeriet.

Kapitel 6

Miljømål

§ 10. Der skal i vandplanen fastsættes miljømål for alle vandforekomster i vanddistriktet i overensstemmelse med dette kapitel.

Generelle miljømål

§ 11. Forringelse af tilstanden af alle overfladevandområder og alle grundvandsforekomster skal forebygges.

Stk. 2. Ved enhver midlertidig forringelse af vandforekomstens tilstand, som skyldes omstændigheder af naturlig art eller omstændigheder som følge af ulykke, skal yderligere forringelse af tilstanden forebygges, og den oprindelige tilstand skal så vidt muligt genetableres.

Stk. 3. Der må ikke ske en øget direkte eller indirekte forurening af overfladevand, medmindre foranstaltninger til gennemførelse af dette vil medføre en øget forurening af miljøet som helhed. Forøgelse af forureningen af havet uden for vanddistrikterne skal så vidt muligt undgås.

§ 12. Senest den 22. december 2015 skal alt overfladevand og grundvand have opnået en god tilstand, jf. dog §§ 15-20.

Stk. 2. Ved god tilstand for overfladevand forstås den tilstand et overfladevandområde har nået, når det både har god økologisk tilstand og god

kemisk tilstand. Ved god tilstand for grundvand forstås den tilstand en grundvandsforekomst har nået, når den både har god kvantitativ tilstand og god kemisk tilstand.

Beskyttede drikkevandsforekomster

§ 13. For enhver forekomst af vand udpeget efter § 8 skal det senest den 22. december 2015, ud over opfyldelse af miljømålet for overfladevand, sikres, at vandet har en kvalitet, så det efter den anvendte vandbehandlingsordning opfylder drikkevandskvalitetskravene i henhold til lov om vandforsyning m.v., idet der samtidig skal tilstræbes en reduktion af omfanget af rensningen.

Skaldyrvande

§ 14. For enhver forekomst af vand udpeget som skaldyrvand efter § 9 skal det senest 6 år efter udpegningen sikres, at vandet har en god kvalitet, som bidrager til at skaldyr, der fiskes i området, umiddelbart kan anvendes til konsum.

Kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder

§ 15. Et overfladevandområde kan udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret, hvis de ændringer af områdets fysiske udformning, som er nødvendige for at opnå god økologisk tilstand, vil have betydelige negative indvirkninger på

- 1) miljøet generelt,
- 2) sejlads, herunder havnefaciliteter, eller rekreative aktiviteter,
- 3) aktiviteter, der er årsag til oplagring af vand,
- 4) vandregulering, beskyttelse mod oversvømmelse, dræning eller
- 5) andre lige så vigtige, bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter.

Stk. 2. Udpegning efter stk. 1 kan kun ske, hvis de hensyn, der er nævnt i stk. 1, nr. 1-5, på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger ikke med rimelighed kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Stk. 3. Udpegningen efter stk. 1 må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af miljømålene i andre forekomster af vand inden for vanddistriktet.

Stk. 4. For områder udpeget efter stk. 1 skal der senest den 22. december 2015 være opnået et godt økologisk potentiale og en god kemisk tilstand.

Mindre strenge miljømål

§ 16. Der kan for bestemte vandforekomster fastsættes mindre strenge mål end god overfladevandstilstand og god grundvandstilstand, hvis vandforekomsten er påvirket af menneskelig aktivitet, som fastslået i overensstemmelse med basisanalysen, jf. § 6, eller vandforekomstens naturlige betingelser er sådanne, at opfyldelse af kravet om god tilstand er umuligt eller forbundet med uforholdsmæssigt store omkostninger.

Stk. 2. Fastsættelse af mindre strenge mål kan kun ske, hvis de miljømæssige og socioøkonomiske behov, der dækkes af sådanne menneskelige aktiviteter, ikke kan opfyldes med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning og ikke medfører uforholdsmæssigt store omkostninger.

Stk. 3. Ved fastsættelsen af mindre strenge mål skal det i betragtning af de indvirkninger, der ikke med rimelighed kunne være undgået på grund af de menneskelige aktiviteters eller forureningens karakter, for overfladevandområder sikres, at der opnås den bedst mulige økologiske og kemiske tilstand, og for grundvandsforekomster sikres, at god grundvandstilstand fraviges mindst muligt. Det skal endvidere sikres, at der ikke sker yderligere forværring af tilstanden for den berørte vandforekomst.

Stk. 4. Fastsættelse af mindre strenge mål må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af miljømålene i andre forekomster af vand inden for vanddistriktet.

§ 17. Nye ændringer af et overfladevandområdes fysiske udformning eller forandringer i grundvandsforekomstens niveau kan begrunde, at der fastsættes mindre strenge mål end god grundvandstilstand, god økologisk tilstand eller, hvor det er relevant, godt økologisk potentiale eller kan begrunde manglende forebyggelse af forringelse af en vandforekomsts tilstand, hvis

- 1) den skadelige indvirkning på vandforekomstens tilstand mindskes mest muligt,
- 2) ændringerne eller forandringerne er begrundet i væsentlige samfundsinteresser, eller nyttevirkningerne for miljøet og samfundet ved opnåelse af miljømålene er mindre end de nyttevirkninger, der følger af de nye ændringer eller forandringer for befolkningens sundhed, opretholdelsen af menneskers sikkerhed og en bæredygtig udvikling, og

- 3) de hensyn, der varetages ved de nye ændringer eller forandringer af vandforekomsten, på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger ikke kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentligt bedre løsning.

Stk. 2. Nye bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter kan tillige begrunde manglende forebyggelse af et overfladevandområdes forringelse til god tilstand, hvis betingelserne i stk. 1, nr. 1-3, er opfyldt.

Stk. 3. Nye ændringer eller udviklingsaktiviteter som nævnt i stk. 1 og 2 må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af miljømålene i andre vandforekomster inden for vanddistriktet.

Strengere miljømål

§ 18. Der kan for bestemte vandforekomster fastsættes strengere mål end god overfladevandstilstand.

Stk. 2. Fastsættelse af strengere miljømål skal ske på grundlag af en samlet afvejning af de samfundsmæssige interesser.

Forlængelse af tidsfrister for opnåelse af miljømål

§ 19. Vurderes det, at de nødvendige forbedringer i vandforekomstens tilstand ikke af de grunde, der er nævnt i stk. 2, kan opnås inden for de fastsatte frister, kan fristerne forlænges med henblik på en gradvis opfyldelse af miljømålene.

Stk. 2. En forlængelse af fristen kan kun begrundes med, at

- 1) der er behov for så store forbedringer, at de af tekniske årsager kun kan gennemføres i faser, der overskrider fristen,
- 2) der ville være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med en færdiggørelse af forbedringerne inden for fristen, eller
- 3) de naturlige forhold ikke muliggør en forbedring af vandforekomstens tilstand inden for fristen.

Stk. 3. Der kan højst ske fristforlængelse i to revisioner af vandplanen, bortset fra de tilfælde, hvor de naturlige forhold er af en sådan karakter, at målene ikke kan opfyldes inden for denne periode.

Stk. 4. En forlængelse af fristen må ikke medvirke til, at der sker yderligere forringelse af den pågældende vandforekomsts tilstand.

Stk. 5. En forlængelse af fristen må ikke vedvarende udelukke eller hindre opfyldelse af miljømålene i andre vandforekomster inden for vanddistriktet.

Andre bestemmelser

§ 20. Hvis der i medfør af anden lovgivning er fastsat strengere krav til kvaliteten af en given vandforekomst, gælder disse krav som miljømål.

Stk. 2. Hvis der i medfør af anden lovgivning er fastsat kortere tidsfrister for opnåelse af miljømål, gælder disse.

§ 21. Miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om miljømål, herunder hvad der forstås ved god tilstand for overfladevand og grundvand og godt økologisk potentiale for overfladevand. Ministeren kan fastsætte regler om kvaliteten af drikkevandsforekomster, jf. § 13, og skaldyr-vande, jf. § 14.

Stk. 2. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om

- 1) udpegning af områder i henhold til § 15,
- 2) fastsættelse af mindre strenge miljømål, jf. § 16 og § 17, eller strengere miljømål, jf. § 18, og
- 3) forlængelse af frister, jf. § 19.

Kapitel 7

Overvågning af vandforekomsterne

§ 22. Miljøministeren og amtsrådet udarbejder programmer for overvågning af overfladevandets og grundvandets tilstand og for overvågning af beskyttede områder. Ministeren og amtsrådet udarbejder tillige et sammenhængende og overordnet overvågningsnet inden for hvert vanddistrikt.

Stk. 2. Ministeren og amtsrådet overvåger overfladevandets og grundvandets tilstand og de beskyttede områder.

Stk. 3. Ministeren skal fastsætte nærmere regler for tilvejebringelse, indhold, form og iværksættelse af programmer, herunder overvågningsnettet, i henhold til stk. 1, samt regler om opgavefordelingen mellem ministeren og amtsrådene.

Kapitel 8

Indsatsprogram

§ 23. Der skal udarbejdes et indsatsprogram for vanddistriktet i overensstemmelse med reglerne i dette kapitel.

§ 24. Indsatsprogrammet skal udarbejdes på baggrund af resultaterne af basisanalysen, jf. § 6, og resultaterne af overvågningsprogrammerne, jf. § 22, og skal sikre opfyldelse af miljømålene inden for de fastsatte tidsfrister.

§ 25. Indsatsprogrammet skal som minimum indeholde de foranstaltninger, der skal gennemføres i vanddistriktet, samt retningslinjer for de tilladelser og andre afgørelser med betydning for beskyttelsen af vand, der kan meddeles, med henblik på at beskytte, forbedre og restaurere alle vandforekomster og for kunstige og stærkt modificerede overfladevandområder med henblik på at beskytte og forbedre disse. Indsatsprogrammet skal endvidere indeholde en økonomisk analyse med henblik på at vurdere den mest omkostningseffektive kombination af foranstaltninger.

Stk. 2. Foranstaltninger, som er indeholdt i et indsatsprogram, skal første gang være iværksat senest den 22. december 2012. Enhver ny eller ændret foranstaltning skal være iværksat senest 3 år efter vedtagelsen af den reviderede vandplan.

§ 26. Miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om indholdet af indsatsprogrammet.

Kapitel 9

Statusrapport

§ 27. For hvert vanddistrikt skal der udarbejdes en statusrapport om de fremskridt, der er gjort med gennemførelsen af det planlagte indsatsprogram.

Stk. 2. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om indholdet og formen af statusrapporten.

Kapitel 10

Regler om tilvejebringelse

§ 28. Hvert amtsråd udarbejder for sit geografiske område i samarbejde med de berørte kommunalbestyrelser og berørte statslige myndigheder for hver planperiode forslag til:

- 1) Basisanalyse, jf. § 6.

F. t. l. vedr. miljømål m.v. for vandforekomster m.m.

- 2) Udpegning af drikkevandsforekomster, jf. § 8.
- 3) Udpegning af skaldyrvande, jf. § 9.
- 4) Arbejdsprogram for tilvejebringelse af vandplan, jf. § 5, stk. 1, nr. 2.
- 5) Oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses, jf. § 5, stk. 1, nr. 3.
- 6) Vandplan, jf. § 4.
- 7) Statusrapport, jf. § 27.

Stk. 2. Forslagene sendes til vanddistriktsmyndigheden.

Stk. 3. Vanddistriktsmyndigheden tilvejebringer et samlet forslag for vanddistriktet for hver af de i stk. 1, nr. 1-7, nævnte forslag. Forslagene skal vedtages af samtlige amtsråd i vanddistriktet og i hovedstadsområdet tillige vedtages af Hovedstadens Udviklingsråd.

Stk. 4. Når et forslag til vandplan er godkendt efter stk. 3, sender vanddistriktsmyndigheden forslaget til de berørte kommunalbestyrelser, som kan fremsætte indsigelse mod forslaget til prioriteringen af foranstaltninger i det samlede indsatsprogram. Vanddistriktsmyndigheden fastsætter en frist for fremsættelse af indsigelser. Hvis en kommunalbestyrelse fremsætter indsigelse, og vanddistriktsmyndigheden på denne baggrund ændrer forslaget, skal det reviderede forslag vedtages af samtlige amtsråd i vanddistriktet og i hovedstadsområdet tillige vedtages af Hovedstadens Udviklingsråd.

Inddragelse af offentligheden

§ 29. Efter vedtagelse i henhold til § 28, stk. 3 eller 4, sørger vanddistriktsmyndigheden for offentlig annoncering af de i § 28, stk. 1, nr. 2-6, nævnte forslag. Ved annonceringen oplyser vanddistriktsmyndigheden om fristen efter stk. 3. Forslagene skal være offentligt tilgængelige.

Stk. 2. Offentliggørelsen skal ske inden for følgende tidsfrister:

- 1) Forslag til arbejdsprogram: mindst 3 år inden begyndelsen af hver planperiode.
- 2) Forslag til oversigt over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver: mindst 2 år inden begyndelsen af hver planperiode.
- 3) Forslag til vandplan: mindst 1 år inden begyndelsen af hver planperiode.

Stk. 3. Vanddistriktsmyndigheden fastsætter en frist på mindst 6 måneder for fremsættelse af indsigelser mod de i stk. 2, nævnte forslag. For

de i § 28, stk. 1, nr. 2 og 3, nævnte forslag fastsættes en frist på 8 uger.

Stk. 4. Vanddistriktsmyndigheden sender forslaget til vandplan til miljøministeren og øvrige statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres. Ministeren kan fastsætte regler om, at forslaget til vandplan endvidere skal sendes til andre, som bliver berørt af forslaget.

Stk. 5. Efter udløbet af fristen, jf. stk. 3, skal vanddistriktsmyndigheden udarbejde et endeligt forslag, som skal vedtages af samtlige amtsråd i vanddistriktet og i hovedstadsområdet tillige af Hovedstadens Udviklingsråd.

Stk. 6. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om kravene til annoncering og offentlig tilgængelighed, jf. stk. 1, herunder at de i § 28, stk. 1, nr. 2-6, nævnte forslag kan udleveres mod betaling.

§ 30. Hvis der i forbindelse med det endelige forslag til vandplan foretages ændringer af det offentliggjorte forslag, som på væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af vandplanen ikke ske, før de pågældende har haft lejlighed til at udtale sig. Vanddistriktsmyndigheden fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag til vandplan, skal proceduren i §§ 28 og 29 samt §§ 31-34 følges.

Offentliggørelse af endeligt vedtagne dokumenter

§ 31. Vanddistriktsmyndigheden sørger for offentlig annoncering af de i henhold til § 29, stk. 5, endeligt vedtagne dokumenter med de ændringer, der måtte følge af proceduren efter § 32 eller § 34, stk. 2. Ved annoncering skal der gives klagevejledning og oplysning om klagefrist. De endeligt vedtagne dokumenter skal være offentligt tilgængelige. Offentliggørelsen skal ske inden for følgende tidsfrister:

- 1) Basisanalysen: mindst 2 år inden begyndelsen af hver planperiode, dog første gang senest den 22. december 2004.
- 2) Udpegningen af drikkevandsforekomster: mindst 2 år inden begyndelsen af hver planperiode, dog første gang senest den 22. december 2004.
- 3) Udpegningen af skaldyrvande: mindst 2 år inden begyndelsen af hver planperiode.

- 4) Arbejdsprogrammet: mindst 2 år inden begyndelsen af hver planperiode.
- 5) Oversigten over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver: mindst 1 år inden begyndelsen af hver planperiode.
- 6) Vandplanen: senest den 22. december 2009 og derefter hvert 6. år.
- 7) Statusrapporten: 2 år og 6 måneder efter begyndelsen af hver planperiode.

Stk. 2. Vanddistriktsmyndigheden sender basisanalysen, vandplanen og statusrapporten til miljøministeren og øvrige statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres.

Stk. 3. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om kravene til annoncering og offentlig tilgængelighed, jf. stk. 1, herunder at de endeligt vedtagne dokumenter kan udleveres mod betaling.

Kapitel 11

Indsigelser og afgørelse af tvister

§ 32. Såfremt der ikke kan opnås enighed blandt samtlige amtsråd i vanddistriktet og Hovedstadens Udviklingsråd i hovedstadsområdet om vanddistriktsmyndighedens forslag til basisanalyse, udpegning af drikkevandsforekomster og skaldyrvande, arbejdsprogram, oversigt over de væsentligste vandforvaltningsmæssige opgaver, vandplan eller statusrapport, jf. §§ 28 og 29, skal vanddistriktsmyndigheden forelægge uenigheden for miljøministeren, som herefter træffer afgørelse.

§ 33. Såfremt en kommunalbestyrelse fremsætter indsigelse mod et forslag til vandplan, jf. § 28, stk. 4, og der ikke kan opnås enighed mellem kommunalbestyrelsen og vanddistriktsmyndigheden, skal vanddistriktsmyndigheden forelægge sagen for miljøministeren, som herefter træffer afgørelse.

§ 34. Miljøministeren kan til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod forslag til vandplan. Et forslag til vandplan kan ikke vedtages endeligt, hvis ministeren inden udløbet af fristen efter § 29, stk. 3, har fremsat indsigelse over for vanddistriktsmyndigheden.

Stk. 2. Hvis der ikke mellem parterne kan opnås enighed om et forslag, træffer ministeren endelig afgørelse i sagen.

Kapitel 12

Gebyr for kortlægning

§ 35. Amtsrådet fastsætter gebyr til dækning af udgifter til den del af basisanalysen, der angår kortlægning af områder med særlige drikkevandsinteresser og af indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg uden for disse til afgrænsning af, hvilke typer forurening de er følsomme overfor, samt til dækning af udgifter til amtsrådets administration forbundet med opkrævning af gebyrer.

Stk. 2. Der kan opkræves et samlet gebyr til dækning af de udgifter, der er omfattet af stk. 1 og af § 52 c, stk. 1, i lov om vandforsyning m.v.

Stk. 3. Reglerne i § 52 c, stk. 3-6, i lov om vandforsyning m.v. finder tilsvarende anvendelse.

Stk. 4. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler om, at der skal betales rente ved manglende eller for sen betaling af gebyrer opkrævet i henhold til denne lov. Sker betaling ikke rettidigt, skal der fra sidste rettidige indbetalingsdag for hver påbegyndt måned betales 1,3 % i rente, dog mindst 50 kr.

Afsnit III

Internationale naturbeskyttelsesområder

Kapitel 13

Udpegning og ændring af internationale naturbeskyttelsesområder

§ 36. Miljøministeren kan udpege og ændre internationale naturbeskyttelsesområder på land og på havet.

Stk. 2. Når et område er udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde, er amtsråd, kommunalbestyrelser, Hovedstadens Udviklingsråd og statslige myndigheder, ved udøvelse af beføjelser i medfør af lovgivningen i øvrigt, forpligtet af udpegningen.

Stk. 3. Ministeren kan fastsætte regler om begrænsning af kompetencen til planlægning efter reglerne i planloven inden for internationale naturbeskyttelsesområder.

Kapitel 14

Naturplanlægning

§ 37. Amtsrådet udarbejder en Natura 2000-plan for de internationale naturbeskyttelsesom-

råder på land og inden for den kystnære del af vanddistriktet.

Stk. 2. Stk. 1 omfatter ikke arealer, der er omfattet af skovlovens regler om Natura 2000-skovnaturplan.

Stk. 3. Natura 2000-planen udarbejdes efter forudgående drøftelse med berørte statslige myndigheder.

§ 38. Miljøministeren udarbejder Natura 2000-plan for de internationale naturbeskyttelsesområder på havet uden for den kystnære del af vanddistriktet.

Stk. 2. Natura 2000-planen udarbejdes efter forudgående drøftelse med andre berørte statslige myndigheder.

Natura 2000-planens indhold

§ 39. Natura 2000-planen skal indeholde:

- 1) En basisanalyse, jf. § 40.
- 2) Mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder, jf. § 41.
- 3) Et indsatsprogram, jf. § 42.

Stk. 2. Et indsatsprogram efter stk. 1, nr. 3, skal ikke omfatte offentligt ejede arealer, for hvilke der foreligger en plan for forvaltningsindsatsen, der er i overensstemmelse med de fastsatte mål for naturtilstanden. Natura 2000-planen skal ledsages af en beskrivelse af denne forvaltningsindsats.

Basisanalysen

§ 40. Basisanalysen skal indeholde:

- 1) Kortlægning af habitatnaturtyper og levesteder for arter, som områderne er udpeget for.
- 2) Vurdering af tilstand og foreløbig vurdering af trusler.
- 3) Et resumé som på kortbilag angiver beligheden af de kortlagte arealer og tilstanden.

Fastsættelse af mål for naturtilstanden

§ 41. Fastsættelse af mål for naturtilstanden på grundlag af basisanalysen skal ske med henblik på at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus. Efter en klassificering og afvejning af eventuelt modstridende naturinteresser inden for det enkelte internationale naturbeskyttelsesområde fastsættes mål for området. Der kan fastsættes forskellige mål for delområder inden for et internationalt naturbeskyttelsesområde.

Stk. 2. Miljøministeren skal fastsætte nærmere regler om fastsættelse af mål for naturtilstanden.

Indsatsprogram

§ 42. Indsatsprogrammet, der udarbejdes på grundlag af basisanalysen og foreliggende overvågningsdata, skal beskrive, hvordan de fastsatte mål opnås.

Stk. 2. Indsatsprogrammet skal for nærmere afgrænsede lokaliteter, internationale naturbeskyttelsesområder eller naturtyper og arter indeholde:

- 1) Prioritering af amtets forventede forvaltningsindsats i planperioden.
- 2) Angivelse af mål og forventet effekt for de enkelte aktiviteter.
- 3) Forventede metoder og forvaltningstiltag, amtet vil tage i anvendelse for at forbedre naturtilstanden eller fastholde gunstig bevaringsstatus.

Natura 2000-planens tilvejebringelse

§ 43. Efter amtsrådets vedtagelse af et forslag til Natura 2000-plan, sørger amtsrådet for offentlig annoncering. Ved annonceringen oplyser amtsrådet om indsigelsesfristen. Forslaget skal være offentligt tilgængeligt.

Stk. 2. Offentliggørelsen skal ske samtidig med offentliggørelsen af forslag til vandplan, jf. § 29, stk. 2, nr. 3.

Stk. 3. Samtidig med offentliggørelsen efter stk. 1, sendes forslag til Natura 2000-plan til miljøministeren og andre statslige og kommunale myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget. Ministeren kan fastsætte regler om, at forslaget til Natura 2000-plan endvidere skal sendes til andre, som bliver berørt af forslaget.

Stk. 4. Amtsrådet fastsætter en frist på mindst 6 måneder for fremsættelse af indsigelser mod planforslaget.

§ 44. Miljøministeren kan til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser fremsætte indsigelse mod et forslag til Natura 2000-plan.

Stk. 2. Et forslag til Natura 2000-plan kan ikke vedtages endeligt, hvis ministeren inden udløbet af fristen efter § 43, stk. 4, har fremsat indsigelse over for amtsrådet. Forslaget kan herefter først vedtages, når der er opnået enighed om de nødvendige ændringer.

Stk. 3. Hvis der ikke mellem parterne kan opnås enighed om et forslag, træffer ministeren endelig afgørelse i sagen.

§ 45. Efter udløbet af fristen i § 43, stk. 4, vedtager amtsrådet Natura 2000-planen endeligt.

Stk. 2. Hvis der i forbindelse med det endelige forslag til Natura 2000-plan foretages ændringer af det offentliggjorte forslag, som på væsentlig måde berører andre myndigheder eller borgere end dem, der ved indsigelse har foranlediget ændringen, kan vedtagelsen af Natura 2000-planen ikke ske, før de pågældende har haft lejlighed til at udtale sig. Amtsrådet fastsætter en frist herfor. Hvis ændringen er så omfattende, at der reelt foreligger et nyt forslag til Natura 2000-plan, skal procedurerne i §§ 43 og 44 følges.

Stk. 3. Amtsrådet sørger for offentlig annoncering af den endeligt vedtagne Natura 2000-plan. Ved annonceringen skal der gives klagevejledning og oplysning om klagefrist. Planen sendes samtidig til miljøministeren samt til øvrige myndigheder, hvis interesser berøres. Planen skal være offentligt tilgængelig.

§ 46. Amtsrådet reviderer Natura 2000-planen hvert 6. år.

Stk. 2. Der kan udarbejdes ændringer af indsatsprogrammet i planperioden. Ved udarbejdelse og vedtagelse af ændringer følges proceduren i §§ 43-45.

Stk. 3. Ændringer af indsatsprogrammet har retsvirkning som indsatsprogram, jf. § 48.

§ 47. Miljøministeren kan fastsætte nærmere regler for udarbejdelse og offentliggørelse af Natura 2000-planer, herunder regler om betaling. Ministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om planernes indhold.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om, at en Natura 2000-plan, jf. § 39, sammen med andre Natura 2000-planer, tilsvarende planer tilvejebragt efter anden lovgivning, driftsplaner for offentligt ejede arealer eller lignende kan indgå i en sammenfattende plan for et internationalt naturbeskyttelsesområde, med henblik på at opfylde bevaringsmålsætningen for området.

§ 48. Amtsrådet skal sikre gennemførelse af et vedtaget indsatsprogram.

Stk. 2. Statslige myndigheder, amtsråd, Hovedstadens Udviklingsråd og kommunalbestyrelser er ved udøvelse af beføjelser i medfør af

lovgivningen bundet af en vedtagen Natura 2000-plan.

Afsnit IV

Afsluttende bestemmelser

Kapitel 15

Administrative bestemmelser

§ 49. I Københavns, Frederiksberg og Bornholms Kommuner varetager kommunalbestyrelsen de opgaver og beføjelser, som ved loven eller regler fastsat i medfør af loven er henlagt til amtsrådet.

§ 50. Miljøministeren kan bemyndige en under ministeriet oprettet styrelse eller tilsvarende institution til at udøve de beføjelser, der i denne lov er tillagt ministeren.

Stk. 2. Ministeren kan fastsætte regler om adgangen til at påklage afgørelser, der er truffet i henhold til bemyndigelse efter stk. 1, herunder at afgørelserne ikke skal kunne påklages.

§ 51. Miljøministeriets, amtsrådets, Hovedstadens Udviklingsråds og kommunalbestyrelsens personale eller personer med bemyndigelse fra de pågældende myndigheder har uden retskendelse mod forevisning af legitimation adgang til enhver ejendom for dels at foretage tekniske forarbejder og undersøgelser til forberedelse af beslutninger, dels at gennemføre overvågning efter denne lov eller regler udstedt i medfør af loven.

Stk. 2. Politiet yder nødvendig bistand til at opnå den i stk. 1 nævnte adgang.

Stk. 3. De skader og ulemper, der forvoldes ved foranstaltningerne efter stk. 1, skal erstattes. Erstatningsfastsættelser foretages i mangel af mindelig overenskomst af de taksationsmyndigheder, der er nævnt i §§ 57 og 58 i lov om offentlige veje. Om sagens behandling af taksationsmyndighederne og om erstatningens fastsættelse og udbetaling finder bestemmelserne i lov om offentlige veje §§ 51-56 og 59-67 tilsvarende anvendelse.

§ 52. Miljøministeren og amtsrådet kan med henblik på udførelse af overvågningen, jf. § 22, til eje eller midlertidig brug ekspropriere rettigheder over fast ejendom.

Stk. 2. Ved gennemførelse af en ekspropriation efter stk. 1, finder bestemmelserne i § 45 og §§ 47-49 i lov om offentlige veje tilsvarende an-

vendelse, idet det dog er amtsrådet, der udfører de opgaver, som er tillagt vejbestyrelsen i henhold til lov om offentlige veje.

Kapitel 16

Klage og søgsmål

§ 53. Den endeligt vedtagne vandplan kan påklages til Miljøklagenævnet for så vidt angår fastsættelse af miljømål og indsatsprogram. Endvidere kan spørgsmål om vandplanens tilvejebringelse påklages til Miljøklagenævnet.

Stk. 2. Miljøklagenævnet afgør selv spørgsmål vedrørende nævnets kompetence.

Stk. 3. Om Miljøklagenævnets sammensætning og virke gælder reglerne i miljøbeskyttelsesloven.

Stk. 4. Miljøklagenævnet kan tilvejebringe oplysninger og foretage besigtigelse i overensstemmelse med § 51.

Stk. 5. Miljøklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

§ 54. Afgørelser truffet efter § 45 kan påklages til Naturklagenævnet for så vidt angår fastsættelse af mål, indsatsprogram og Natura 2000-planens tilvejebringelse.

Stk. 2. Naturklagenævnets formand kan på nævnets vegne træffe afgørelse i sager, der ikke skønnes at have meget væsentlig interesse i forhold til lovens formål.

Stk. 3. Naturklagenævnets afgørelser kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Fælles bestemmelser om klage

§ 55. Klageberettiget er følgende:

- 1) Miljøministeren.
- 2) Enhver, der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald.
- 3) Offentlige myndigheder.
- 4) Lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen.

5) Landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø.

6) Landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Stk. 2. Ved klage efter stk. 1, nr. 5 og 6, kan Miljøklagenævnet og Naturklagenævnet kræve, at foreningerne eller organisationerne dokumenterer deres klageberettigelse ved indsendelse af vedtægter.

§ 56. Klage skal være indgivet skriftligt inden 4 uger efter, at planen er offentlig bekendtgjort. Hvis klagefristen udløber på en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Klage indgives til den myndighed, som har offentliggjort afgørelsen. Myndigheden sender klagen til Miljøklagenævnet, jf. § 53, henholdsvis Naturklagenævnet, jf. § 54, ledsaget af den påklagede afgørelse og det materiale, der er indgået i sagens bedømmelse.

§ 57. En klage har ikke opsættende virkning, medmindre Miljøklagenævnet eller Naturklagenævnet bestemmer andet.

Søgsmål

§ 58. Søgsmål til prøvelse af afgørelser om forhold, der er omfattet af denne lov, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er offentligt bekendtgjort.

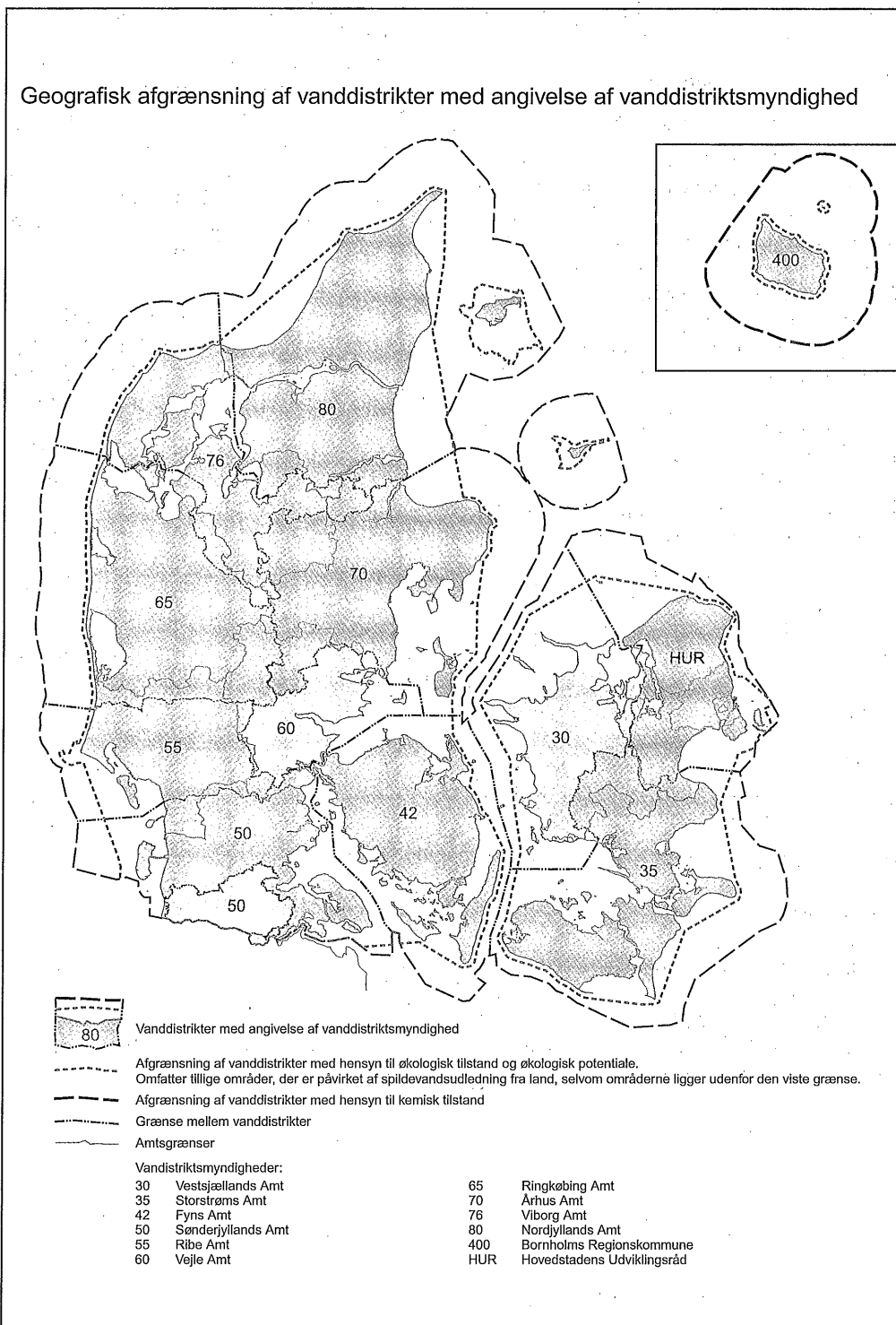
Kapitel 17

Ikrafttrædelse

§ 59. Loven træder i kraft den 22. december 2003.

§ 60. Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Geografisk afgrænsning af vanddistrikter med angivelse af vanddistriktsmyndighed

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger til lovforslaget

1. Lovforslagets baggrund

Formålet med lovforslaget er at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvande, (EF-Tidende 1979 nr. L 281, side 47), dele af Rådets direktiv 79/409/EF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103 side 1), samt dele af Rådets direktiv 92/43/EF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206 side 7). Vandrammedirektivet trådte i kraft den 22. december 2000, og skal være gennemført i medlemsstaterne senest den 22. december 2003.

Med lovforslaget foreslås der en fælles gennemførelse af vand- og naturplanlægning efter de nævnte direktiver for at fremme sammenhængen i arbejdet med vand- og naturkvaliteten, og fordi der er væsentlige sammenfald både mellem de direktivmæssige forpligtelser og de arealer, hvorpå der ifølge direktiverne forventes at skulle gennemføres en indsats. Det er således hensigten, at der i videst muligt omfang sker en koordineret indsats.

1.1 »Artikel 3- udvalget«

Miljø- og Energiministeren bad i december 2000 Miljøstyrelsen om at nedsætte et udvalg til drøftelse af den fremtidige opdeling af Danmark i vandområdedistrikter i henhold til vandrammedirektivets bestemmelser og til drøftelse af den fremtidige forvaltningsstruktur i forbindelse hermed.

Udvalget fik ifølge sit kommissorium til opgave at udarbejde modeller for geografisk afgrænsning af vandområdedistrikter og til organisatorisk struktur for disse, herunder fordeling af ansvar og kompetencer mellem myndigheder. Modellerne skulle være i overensstemmelse med vandrammedirektivets artikel 3.

I de foreslåede modeller skulle indgå forvaltningsmæssige rammer, der er egnet til at sikre, at der sker en sammenhængende planlægning for og forvaltning af vandområderne inden for vanddistrikterne i overensstemmelse med vandrammedirektivets bestemmelser, herunder særligt direktivets artikel 11 om indsatsprogrammer og artikel 13 om vandplaner.

Udvalget skulle i forbindelse hermed:

- opstille mulige løsningsmodeller
- redegøre for de miljømæssige og administrative konsekvenser af de enkelte løsningsmodeller og de principielle økonomiske aspekter heraf,
- komme med anbefalinger vedrørende valg af løsningsmodel.

Udvalget afsluttede sit arbejde i juni 2002 med »Redegørelse om vandområdedistrikter i Danmark«.

Lovforslagets bestemmelser om den geografiske opdeling af Danmark i vanddistrikter og forvaltningen inden for disse tager udgangspunkt i udvalgets overvejelser og anbefalinger.

Miljøministeren har sendt redegørelsen til miljø- og planlægningsudvalget i juni 2001.

1.2 Rådets og Europa-Parlamentets direktiv 2000/60/EF om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger

Formålet med vandrammedirektivet er at sikre beskyttelse af vandløb, søer, overgangsvande, kystvande og grundvand. Dette skal ske ved:

- at forebygge yderligere forringelse og beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand og, hvad angår deres vandbehov, også tilstanden for jordbaserede økosystemer og vådområder, der er direkte afhængige af vandøkosystemerne,
- at fremme bæredygtig vandanvendelse baseret på langsigtet beskyttelse af tilgængelige vandressourcer,
- at sigte mod forøget beskyttelse og forbedring af vandmiljøet bl.a. gennem specifikke foranstaltninger til progressiv (vedvarende) reduktion af udledninger, emissioner og tab af prioriterede

- stoffer og ophør eller udfasning af udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer,
- at sikre progressiv reduktion af forurening af grundvand og forhindre yderligere forurening heraf,
  - at bidrage til at afbøde virkningerne af oversvømmelser og tørke.

Direktivet skal herigennem bl.a. bidrage til at opfylde målene fra relevante internationale aftaler, herunder om beskyttelse af havmiljøet.

Direktivet fastsætter ikke mål for den økologiske tilstand i havområderne (territoriale vande og marine vande i øvrigt ud over kystvandene) og er ikke som sådan rettet mod beskyttelse heraf. Dog er territorialfarvande for så vidt angår den kemiske tilstand fuldt ud omfattet af den beskyttelse, som direktivets bestemmelser tilsigter, herunder beskyttelse mod tilførsel af forurenende stoffer,

1.2.1 Vanddistrikter

De administrative rammer for den praktiske gennemførelse af vandrammedirektivet skal være såkaldte vanddistrikter. Den geografiske afgrænsning af vanddistrikterne skal baseres på de naturlige grænser mellem vandløbsoplandene og dermed i princippet uafhængigt af kommunegrænser, amtsgrænser og nationale grænser. Hvert vanddistrikt omfatter land- og havområder bestående af et eller flere vandløbsoplande med tilhørende grundvand og kystvand. For hvert vanddistrikt skal udpeges en ansvarlig myndighed, der får det overordnede ansvar for vandplanlægning og opfyldelse af miljømålene. Medlemslandene har mulighed for at udpege den ansvarlige myndighed blandt eksisterende myndigheder.

1.2.2 Miljømål

Vandrammedirektivet fastsætter en række konkrete miljømål. Et af de helt centrale mål er at forebygge forringelser af overfladevandets og grundvandets tilstand. Hvor tilstanden i overfladevand eller grundvand allerede er forringet, skal medlemslandene foretage forbedringer. Det overordnede mål er således, at alle vandforekomster senest i december 2015 har opnået mindst en »god tilstand«. For overfladevand betyder det, at der både skal være en god økologisk tilstand og en god kemisk tilstand. Det indebærer først og fremmest, at der skal være gode livsbetingelser for dyr og planter. Den menneskelige påvirkning af dyr og planter må således kun føre til mindre afvigelse i artssammensætning og individantal i forhold til, hvad man ville kunne finde under uberørte forhold. For grundvand betyder det, at vandindvindingen på læn-

gere sigt ikke må overstige grundvandsdannelsen, og at grundvandet skal have en god kemisk kvalitet.

For overfladevandområder, som har undergået væsentlige fysiske forandringer, er vandrammedirektivets miljømål et »godt økologisk potentiale«. Det indebærer bl.a., at der for dyr og planter kun må være svage ændringer i artssammensætning og individantal i forhold til det bedst mulige, der kan opnås under de givne fysiske forhold. Kravene til vandkvaliteten er som for de øvrige overfladevandområder.

Et andet væsentligt mål er en styrkelse af indsatsen mod forurening. Medlemslandene skal sikre, at udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer standses eller udfases i overensstemmelse med retningslinjer, der vil blive nærmere fastlagt i ny EU-lovgivning. En første liste over prioriterede stoffer og prioriterede farlige stoffer er allerede vedtaget. Derudover skal landene vedvarende reducere forureningen med andre stoffer, der kan skade vandmiljøet.

Et tredje væsentligt mål er, at medlemslandene skal vende enhver væsentlig og vedvarende opadgående tendens i koncentrationen af et hvilket som helst forurenende stof, der findes i grundvandet som følge af menneskelig aktivitet.

Et fjerde mål er en generel opfyldelse af EU-lovgivningens krav og mål for beskyttede områder senest i december 2015. Kortere frister, som allerede er indeholdt i EU-lovgivningen, ændres der ikke ved.

Fravigelse af de generelle miljømål og af frister for opnåelse af miljømål

Fristen for opfyldelse af direktivets miljømål kan kun fraviges under særlige omstændigheder. Hvis konkrete vandforekomster (overfladevand eller grundvand) er så påvirkede af menneskelige aktiviteter, at det vil være uoverkommeligt eller urimeligt dyrt at opfylde miljømålene, kan der under særlige omstændigheder og kun på særlige betingelser fastsættes mindre strenge mål for de pågældende områder.

1.2.3 Vandplaner

Der skal udarbejdes en vandplan, der sikrer sammenhæng i planlægningen inden for hele distriktet. Vandplanen skal som ét væsentligt element fastsætte miljømålene for de enkelte vandforekomster inden for distriktet (overfladevand, grundvand og beskyttede områder), herunder nærmere redegøre for de forhold der eventuelt har ført til en lempelse af miljømålene eller forlængelse af fristen for opfyldelse heraf. Planen skal derudover indeholde en beskrivelse af vanddistriktets karakteristika (biologiske, naturgeografiske og hydrologiske forhold), en vurdering af menneskelige aktiviteters indflydelse på vandmiljøet, en

oversigt over den menneskelige påvirkning af vandområderne samt et register over beskyttede områder. Endelig skal planen indeholde en redegørelse for vandmiljøovervågningen og resultaterne af denne samt en sammenfatning af de indsatsprogrammer, der skal sikre opfyldelse af miljømålene. Offentligheden skal inddrages i planlægningen.

1.2.4 Indsatsprogrammer

Amtsrådene skal sikre opfyldelse af miljømålene gennem udarbejdelse og iværksættelse af indsatsprogrammer. Indsatsprogrammerne skal indeholde følgende elementer:

- gennemførelse af eksisterende EU-lovgivning til beskyttelse af vand,
- regulering af udledningen af forurenende stoffer,
- kontrol af vandindvinding,
- forebyggelse og regulering af forurening, der spredes diffust,
- regulering af udledning af forurenende stoffer fra industrielle aktiviteter, kommunale renseanlæg, regnbetingede udløb m.v.,
- eliminering af forurening af overfladevand med stoffer, der er opført på listen over prioriterede stoffer,
- vedvarende reduktion af forurening med andre stoffer, som ellers ville være til hinder for opfyldelse af miljømålene,
- forbud mod direkte udledning af forurenende stoffer til grundvand,
- regulering i øvrigt af alle betydende negative indvirkninger på vandforekomsterne tilstand.

Hvis ikke disse foranstaltninger er tilstrækkelige til at sikre opfyldelse af miljømålene, skal myndighederne iværksætte yderligere foranstaltninger. Disse kan omfatte lovgivningsmæssige, administrative eller økonomiske styringsmidler, frivillige aftaler, retningslinjer for bedste miljøpraksis mv. inden for de enkelte vanddistrikter. Indsatsprogrammerne skal revideres hvert sjette år for at sikre, at der til enhver tid er sammenhæng mellem mål og midler.

1.2.5 Overvågning

For at kunne vurdere om indsatsen er tilstrækkelig til, at miljømålene kan opfyldes, skal medlemsstaterne sikre overvågning af vandmiljøet. Vandrammedirektivet indeholder retningslinjer for tre typer overvågning, henholdsvis kontrolovervågning, operationel overvågning og undersøgelsesovervågning.

Kontrolovervågningen skal give et dækkende billede af tilstand og langtidsændringer i vandområderne generelt og skal som minimum gennemføres gennem

en etårig periode inden for hver seksårig planperiode. Den operationelle overvågning skal vise tilstanden i konkrete vandområder, som befinder sig i »risikoområdet« med hensyn til opfyldelse af miljømålene, og påvise de ændringer i tilstanden, som følger af indsatsprogrammerne. Undersøgelsesovervågningen skal belyse årsagerne til en manglende målopfyldelse for overfladevand samt omfang og effekter af forureningsuheld i disse vandområder.

1.2.6 Tidsfrister

Vandrammedirektivet indeholder frister for gennemførelsen af de enkelte delelementer i direktivet. De vigtigste frister er følgende:

December 2003

- Gennemførelse af direktivet i national lovgivning
- Afgrænsning af vanddistrikter
- Udpegning af vanddistrikternes ansvarlige myndigheder

December 2004

Basisanalysen (Analyse af vanddistrikternes karakteristika, vurdering af menneskelige aktiviteter indflydelse på overfladevandets og grundvandets tilstand samt en økonomisk analyse af vandanvendelsen)

December 2006

- Overvågningsprogrammer for overfladevand, grundvand og beskyttede områder gøres operationelle
- Offentliggørelse af tidsplan og arbejdsprogram for udarbejdelse af vandplan

December 2007

Offentliggørelse af foreløbig oversigt over væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses

December 2008

Offentlig høring over udkast til vandplaner

December 2009

- Færdiggørelse af indsatsprogrammer
- Offentliggørelse af endeligt vedtagne vandplaner

December 2012

Statusrapport om gennemførelse af indsatsprogram

December 2012

- Indsatsprogrammer skal være iværksat
- Regulering af udledninger til vandområderne under anvendelse af den kombinerede fremgangsmåde

December 2015

- Opfyldelse af miljømål for overfladevand og grundvand
- Opfyldelse af miljømål for beskyttede områder
- Offentliggørelse af anden generation af vandplaner

December 2027

Ultimativ frist for opfyldelse af miljømål efter 2 x 6 års fristforlængelse

1.3 Fuglebeskyttelses- og habitatdirektivet

De to naturdirektiver er hovedsageligt implementeret i den danske lovgivning ved bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder, der er udstedt med hjemmel i bl.a. planlovens § 3, stk. 1 og 2, og som udpeger de internationale naturbeskyttelsesområder. Bekendtgørelsen fastsætter bindende forskrifter til myndighederne om planlægning og administration af lovgivning, der berører internationale naturbeskyttelsesområder. Bekendtgørelsen gennemfører også Ramsarkonventionen af 2. februar 1971.

De internationale naturbeskyttelsesområder har ifølge bekendtgørelse nr. 477 retsvirkning som regionplaner, og anden kommunal planlægning må efter planlovens § 11, stk. 2, og § 13, stk. 1, ikke stride mod regionplanen.

Det fremgår af § 1, stk. 2, i bekendtgørelsen, at den overordnede målsætning for de internationale naturbeskyttelsesområder er at sikre og genoprette en gunstig bevaringsstatus for de arter og naturtyper, områderne er udpeget for.

Bekendtgørelsen indebærer, at myndighederne ved administrationen af en række bestemmelser i bl.a. planloven, miljøbeskyttelsesloven, vandløbsloven, naturbeskyttelsesloven og skovloven har pligt til at sikre, at der ved tilladelser efter de nævnte love ikke sker forringelse af områdets naturtyper og levesteder for arter eller tillades aktiviteter, der kan medføre forstyrrelser eller har betydelige konsekvenser for de arter, området er udpeget for.

Derudover er der i en række love blandt andet råstofloven og havmiljøloven fastsat nærmere bestemmelser om hensynet til internationale naturbeskyttelsesområder.

Med henblik på at beskytte de internationale naturbeskyttelsesområder er der til supplerung af bekendtgørelsen på amtsligt og statsligt plan gennemført naturforvaltningsprojekter, ligesom der er anvendt EU-LIFE midler og landbrugstilskud, herunder navnlig

tilskud via de miljøvenlige landbrugsforanstaltninger til pleje og genopretning i habitatområder.

For at opfylde direktivernes forpligtelser til aktiv indsats er det nødvendigt at tilvejebringe regler der udgør en præcis retlig ramme for vurdering og prioritering af den nødvendige indsats. Redskaberne til at sikre, at indsatsen bliver gennemført, tilvejebringes blandt andet i et nyt forslag til naturbeskyttelseslov, jf. afsnit 7.

2. Lovforslagets indhold

Lovforslaget indeholder regler om fastlæggelse af ansvarlige myndigheder, afgrænsning af vanddistrikter og om planlægningen for vandområderne og de internationale naturbeskyttelsesområder. Lovforslaget indeholder derfor alene forpligtelser for myndighederne. Opnåelse af miljømålene vil skulle ske ved realiseringen af indsatsprogrammerne. De nødvendige indsatser vil skulle ske med hjemmel i de relevante sektorlovgivninger. Den nærmere regulering af de tiltag, myndighederne kan iværksætte på baggrund af indsatsprogrammerne, vil for de internationale naturbeskyttelsesområder primært ske gennem nye regler herom i naturbeskyttelseslovgivningen, hvortil der også fremsættes forslag i indeværende folketingssamling. Gennemførelsen af de nødvendige indsatser i vandområderne vil ligeledes blive gennemført med hjemmel i de relevante sektorlove, der også senere vil blive justeret i nødvendigt omfang. De nødvendige ændringer af de sidstnævnte love vil bl.a. blive gennemført på grundlag af resultatet af den kommende vandmiljøplan III. Resultaterne fra arbejdet i den tekniske arbejdsgruppe om differentiering, målretning og forenkling af miljøreguleringen af landbruget, hvor landbrugets organisationer, de kommunale organisationer, Fødevarerministeriet og Miljøministeriet deltog, vil ligeledes indgå i overvejelserne herom.

Lovforslaget omfatter 2 hovedelementer:

- Vandplanlægning
- Internationale naturbeskyttelsesområder

2.1 Vandplanlægning - myndigheder

Vandrammedirektivets artikel 3 forpligter medlemsstaterne til at udpege vanddistrikter og vanddistriktsmyndigheder. Vandrammedirektivet stiller specifikke krav til, hvordan en sådan opdeling skal foretages i relation til vandløbsoplade, som samles i vanddistrikter. Hvert vanddistrikt skal have en vanddistriktsmyndighed, der er ansvarlige for anvendelsen af bestemmelserne i vandrammedirektivet.

Lovforslagets bestemmelser om den geografiske opdeling af Danmark i vanddistrikter og forvaltningen inden for disse tager udgangspunkt i »artikel 3-udvalgets« overvejelser og anbefalinger.

Et flertal i udvalget anbefalede, at der som udgangspunkt oprettes et vanddistrikt for hvert amt, og at grænserne for vanddistrikterne kommer til at ligge så tæt på de nuværende amtsgrænser som muligt, for i videst muligt omfang at bevare og videreudbygge den nuværende administrative opbygning og kompetencefordeling i amtskommuner og kommuner. I forlængelse heraf anbefalede udvalget dog, at der for hovedstadsområdet oprettes et særskilt hovedstadsdistrikt, hvor Københavns Amt, Roskilde Amt, Frederiksborg Amt samt Københavns og Frederiksberg Kommuner indgår i et samlet vanddistrikt.

Den anbefalede geografiske opdeling giver i alt 12 vanddistrikter i Danmark. Det 13. vanddistrikt er vandløbsoplandene til Vidå og Kruså, som er udpeget til et internationalt vanddistrikt.

Et flertal i udvalget anbefalede endvidere, at det amtsråd, der har det største areal i vanddistriktet eller de største interesser i eventuelle grænseoverskridende vandløbsoplande, udpeges som ansvarlig myndighed med koordinerende ansvar i forhold til de øvrige ansvarlige myndigheder inden for vanddistriktet. Dette amt kaldes vanddistriktsmyndigheden. Hovedstadens Udviklingsråd udpeges som vanddistriktsmyndighed for hovedstadsdistriktet.

Vanddistriktsmyndigheden tillægges kompetence til at koordinere opgavevaretagelsen for alle vanddistriktets vandløbsoplande, også selvom disse ligger inden for andre amtskommuner grænser. Vanddistriktsmyndigheden tillægges ikke kompetence til at træffe beslutninger på vegne af de øvrige myndigheder i distriktet. Forslagene skal vedtages af alle amtsråd i vanddistriktet for at kunne træde i kraft i amtet. Hvis der ikke kan opnås enighed, må uenighed indbringes for miljøministeren.

Opdelingen af Danmark i vanddistrikter og vanddistriktsmyndigheder er vist i bilag 1 til lovforslaget. For vandløbsoplandene Vidå og Kruså beliggende i Sønderjyllands Amt oprettes et internationale vanddistrikt, idet disse oplande afstrømningsmæssigt hører samme med vandløbsoplande i Nordtyskland. Sønderjyllands Amtsråd udpeges som vanddistriktsmyndighed for dette distrikt, og Sønderjyllands Amtsråd skal administrere det i samarbejde med de relevante tyske myndigheder.

2.2 Planlægning

Lovforslaget sætter generelle mål for vandkvaliteten, som skal opnås. For at have grundlag for at bedømme, hvor de generelle mål umiddelbart ikke kan opfyldes, og hvor der derfor er behov for at iværksætte et overvågningsprogram eller en indsats eller behov for at udpege områder med lempede mål, skal der udarbejdes en karakterisering og vurdering af vandområdet (basisanalyse).

Vanddistriktsmyndigheden skal desuden udarbejde en sammenfattende vandplan, som skal indeholde et indsatsprogram, som viser, hvilke tiltag der bliver nødvendige for at kunne opnå målene. Derudover skal vandplanen bl.a. indeholde et resumé af karakterisering og vurdering af vandområdet.

2.2.1 Basisanalysen

Første etape i administrationen i vanddistriktet omfatter udarbejdelsen af en basisanalyse bestående af:

- En analyse af overfladevandets og grundvandets karakteristika.
- En vurdering af de menneskelige aktiviteter indvirkning på overfladevand og grundvandets tilstand.
- En økonomisk analyse af vandanvendelsen.

Analyserne og vurderingerne er de bærende elementer i den fremtidige planlægning på vandområdet. Indsatsprogrammerne, der skal udarbejdes med henblik på opfyldelse af miljømålene, vil således hovedsageligt skulle baseres på den information, der bliver tilvejebragt med disse analyser og vurderinger. Basisanalysen skal være afsluttet senest 22. december 2004 og skal revideres og ajourføres senest 22. december 2013 og derefter hvert sjette år.

Basisanalysen indebærer, at overfladevandet skal kategoriseres i vandløb, søer, overgangsvande eller kystvande eller som kunstige overfladevandområder eller som stærkt modificerede overfladevandområder. For grundvand skal der foretages en karakterisering af alt grundvand for at vurdere dets anvendelse og risikoen for, at det ikke opfylder miljømålet. De områder, hvor miljømål vurderes ikke at kunne opfyldes, skal, hvor det er relevant, karakteriseres yderligere for at optimere udformningen af overvågningsprogrammer og indsatsprogrammet.

De menneskelige aktiviteter indvirkning på overfladevand og grundvand omfatter en opgørelse af belastninger og en vurdering af påvirkningen af vandområdernes tilstand. Dette gøres med henblik på at vurdere sandsynligheden for at opfylde miljømålene for vandområderne.

Den økonomiske analyse af vand anvendelsen skal danne grundlag for de senere vurderinger af omkostningseffektivitet i forbindelse med tiltag fastsat i indsatsprogrammerne og vurderingen af, om omkostningerne herved er uforholdsmæssigt store.

De nærmere retningslinjer for basisanalysen vil blive fastlagt i en bekendtgørelse, som skal gennemføre direktivets bilag II om karakterisering af overfladevand og grundvand og bilag III om økonomisk analyse.

2.2.2 Miljømål

Lovforslaget indeholder generelle miljømål for overfladevand og grundvand, som skal være opnået senest den 22. december 2015. Under nærmere angivne betingelser vil der for bestemte vandforekomster kunne fastsættes andre miljømål, og tidsfristen vil kunne fraviges. Der er amtsrådene, som i samarbejde med kommunalbestyrelserne og berørte statslige myndigheder skal fastlægge miljømålene for vandforekomsterne.

Der er en række aktiviteter inden for de kystnære områder i vanddistriktet, der reguleres statsligt, f.eks. råstofindvinding, godkendelse af havbrug samt visse former for fiskeri, og som kan have indflydelse på opnåelse eller fastholdelse af miljømål for vandmiljøet. Der er med lovforslaget ikke ændret ved disse kompetencer. Ved fastsættelse af miljømålene er det nødvendigt, at de relevante statslige myndigheder bidrager til amternes udarbejdelse af miljømål (og indsatsprogram).

Med det formål at sikre fælles retningslinier for miljømål EU-landene imellem er der i vandrammedirektivets bilag 5, pkt. 1.4, beskrevet en interkalibreringsproces. Det er EU-Kommissionen samt direktivets artikel 21-udvalg, der inden for bestemte økoregioner skal udpege en række lokaliteter, der repræsenterer grænselinierne mellem høj/god og god/moderat.

Resultatet af interkalibreringen kan få betydning for fastsættelse af de danske grænselinier mellem høj/god og god/moderat.

2.2.3 Overvågningsprogrammer

I lovforslaget fastlægges det, at miljøministeren og amtsrådene skal udarbejde overvågningsprogrammer for overfladevandets og grundvandets tilstand og for overvågning af beskyttede områder. Det fastsættes endvidere, at det er miljøministeren og amtsrådet, som overvåger overfladevandets og grundvandets tilstand og de beskyttede områder.

Overvågningen skal sikre et overblik over miljøtilstanden i vandforekomsterne, og skal sammen med

karakteriseringen og vurderingen (basisanalysen) af vanddistriktet danne grundlag for udarbejdelsen af indsatsprogrammet, der skal sikre opfyldelse af miljømål.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler om kravene til overvågningen, herunder om opgavefordelingen mellem miljøministeren og amterne. Denne bemyndigelse skal bl.a. sikre gennemførelse af direktivets bestemmelser om overvågning, hvor der skelnes mellem tre typer af overvågning:

- kontrolovervågning, der skal give et billede af den generelle tilstand og udvikling i vandområderne,
- operationel overvågning, der skal fastslå tilstanden i risikoområder og belyse effekter af specifikke foranstaltninger, samt
- undersøgelsesovervågning, der skal belyse årsager til specifikke problemer, følge effekter af uheld m.m.

Overvågning i direktivets forstand sker i Danmark i dag dels gennem amtsrådenes tilsyn med vandmiljøet og dels gennem det nationale overvågningsprogram NOVANA. I tilknytning til amtsrådenes tilsyn anvendes desuden tilsynsdata fra kommunerne og relevante egenkontrollodata fra virksomheder, renseanlæg m.m. Danmarks Miljøundersøgelser er i dag ansvarlig for koordinering af Miljøministeriets overvågningsforpligtelser.

2.2.4 Indsatsprogram

For at kunne opnå miljømålene skal der udarbejdes et indsatsprogram, som skal redegøre for, hvilke tiltag der er nødvendige for at kunne nå de fastsatte mål. Den indsats, som viser sig nødvendig, vil skulle ske med hjemmel i anden lovgivning, såsom miljøbeskyttelsesloven, vandforsyningsloven m.fl. Det er et krav, at indsatsen er iværksat senest den 22. december 2012.

Indsatsprogrammet udarbejdes på baggrund af resultaterne fra basisanalysen og resultaterne af overvågningen.

Indsatsprogrammet er en del af vandplanen og binder myndighederne ved udøvelse af deres beføjelser i medfør af lovgivningen.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte en række krav til indholdet af indsatsprogrammet, som krævet i medfør af direktivets artikel 11.

2.2.5 Vandplaner

For hvert vanddistrikt skal der inden 22. december 2009 udarbejdes en vandplan. Formålet med vandpla-

nen er at give en samlet fremstilling af mål for kvaliteter, overvågning af vandforekomsters aktuelle tilstand og udviklingen i denne og indsatser med henblik på generelt at opnå god kvalitet for overfladevand og grundvand, herunder vandrelaterede mål for kvaliteter for beskyttede områder.

Det er i vandplanen, at den samlede afvejning og prioritering af de nødvendige indsatser for at opnå miljømålene vil ske under inddragelse af de økonomiske hensyn, herunder mulighederne for anvendelse af undtagelsesbestemmelserne.

De fleste vandplaner involverer flere amter, og det er her vanddistriktsmyndighedens ansvar at koordinere udarbejdelsen af planen. Der skal bl.a. udarbejdes en tidsplan for arbejdet, der tilgodeser, at de i lovforslaget indeholdte tidsfrister overholdes. Arbejdet skal tilrettelægges således, at der tages højde for alle de delbeslutninger og høringer af relevante myndigheder, der skal ske, inden amtsrådene kan godkende det endelige forslag til vandplan, som skal sendes i høring i offentligheden.

Lovforslaget indeholder en bemyndigelse for ministeren til at fastsætte nærmere regler for indholdet af vandplanen, og der vil blive udstedt en bekendtgørelse, som præciserer indholdet af vandplanen.

2.3 Internationale naturbeskyttelsesområder

Efter habitatdirektivets artikel 6.1 skal medlemsstaterne for alle habitatområder »iværksætte de nødvendige bevaringsforanstaltninger, hvilket i givet fald kan indebære hensigtsmæssige forvaltningsplaner, som er specifikke for lokaliteterne eller integreret i andre udviklingsplaner, samt de relevante retsakter, administrative bestemmelser eller aftaler, der opfylder de økologiske behov for naturtyperne i bilag I og de arter i bilag II, der findes på lokaliteterne«.

Efter habitatdirektivets artikel 6.2 skal medlemsstaterne endvidere træffe de nødvendige foranstaltninger for at undgå forringelser og forstyrrelser. Hvis en allerede eksisterende aktivitet i et område forårsager forringelser eller forstyrrelser, skal aktiviteten omfattes af de nødvendige bevaringsforanstaltninger efter artikel 6.1.

Efter fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4 skal medlemsstaterne »træffe egnede foranstaltninger med henblik på« de udpegede fuglebeskyttelsesområder.

De nævnte forpligtelser gennemføres ved lovforslagets bestemmelser om planlægning for de internationale naturbeskyttelsesområder samt ved bestemmelser i sektorlovgivningen, blandt andet forslag til ændring af naturbeskyttelsesloven, som vil indeholde redskaberne til at gennemføre planlægningen.

Naturplanlægningen i de internationale naturbeskyttelsesområder bygger på de samme principper som »Idekatalog vedrørende naturplanlægning« som Miljøministeriet, Fødevareministeriet og Amtsrådsforeningen udsendte i februar 2003 i forlængelse af »Overblik over statslige interesser i regionplanrevision 2005«. Heri er en opfordring til amterne om at igangsætte en naturplanlægning, som tillige kan tage højde for såvel habitat- som vandrammedirektiv og drage nytte af det kommende nationale overvågningsprogram for vand og natur, NOVANA. Planlægningen bygger endvidere på erfaringer fra den hidtidige planlægning på vandområdet og på amternes naturplanlægning.

Lovforslagets bestemmelser om internationale naturbeskyttelsesområder indeholder således regler om:

- udpegning og ændring af internationale naturbeskyttelsesområder
- bindende amtlig naturplanlægning (Natura 2000-planer) inden for de internationale naturbeskyttelsesområder bestående af:
- en indledende kortlægning af naturtyper og arters lokalisering og vurdering af tilstand samt trusler (en basisanalyse),
- fastsættelse af mål for de internationale naturbeskyttelsesområders tilstand, samt
- prioritering af de kommende 6 års naturforvaltningsindsats (et indsatsprogram)
- procedurer for planlægningsprocessen (offentlighed- og indsigelsesregler)

2.4 Fælles bestemmelser

Lovforslaget indeholder fælles bestemmelser om klage og søgsmål mv.

3. Lovforslagets økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlig

Lovforslaget indeholder alene regler om planlægningen, mens realiseringen af planerne vil skulle ske i forbindelse med nye regler herom i naturbeskyttelsesloven og andre relevante love. De økonomiske konsekvenser, der er beskrevet for lovforslaget, vedrører derfor alene udgifterne til planlægningen, mens der ikke er taget stilling til de økonomiske konsekvenser af realiseringen af planerne.

3.1 Staten

Lovforslaget har følgende administrative konsekvenser for staten:

Der skal udarbejdes en række bekendtgørelser og vejledninger som udmøntning af lovens bestemmelser.

Vandplanlægning

Der må påregnes ressourcer til behandling af de sager, som indbringes af vanddistriktsmyndigheden, og hvor amtsrådene i et vanddistrikt ikke kan blive enige om forslag til basisanalysen, udpegning af drikkevandsforekomster og skaldyrvande, arbejdsprogrammet, oversigten over de væsentligste vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses, samt vandplanen. Forøgelsen af den statslige sagsbehandling vurderes at blive særlig markant i forbindelse med udarbejdelsen af den første generation af vandplaner. Tidspunktet for sagernes indbringelse til miljøministeren vil i givet fald være i 2008, dog allerede i 2004 for så vidt angår basisanalysen og udpegning af drikkevandsforekomster. Det må dog antages, at sagsbehandlingen vil blive reduceret i takt med, at der dannes en praksis på området.

Herudover må der påregnes ressourcer til klagesagsbehandlingen i Miljøklagenævnet. Der vil bl.a. kunne klages over tilvejebringelsesmangler ved vandplanen og over at fastsættelse af miljømål og indsatsprogram i vandplanen ikke er i overensstemmelse med loven. Sidstnævnte sager vil først blive aktuelle med udgangen af 2009, hvor den første vandplan skal foreligge.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Forslaget har ikke væsentlige økonomiske og administrative konsekvenser for staten. Lovforslagets regler om at udpege supplerende områder er ikke en ny opgave, idet de gældende udpegninger er hjemlet i planloven. Planlægningsbestemmelserne vedrører alene amtslige opgaver. Der kan dog være behov for udarbejdelse af en opfølgende bekendtgørelse og eventuel vejledning til amterne. Derudover må påregnes ressourcer til klagesagsbehandling i Naturklagenævnet. Indbringelse af klagesager for Naturklagenævnet må forventes fra 2009, hvor Natura 2000-planerne skal være endeligt vedtaget.

Indtil Natura 2000-planerne er udarbejdede, forventes forvaltningsindsatsen i områderne som hidtil at ske gennem den amtslige og statslige naturforvaltning, frivillige aftaler, fredninger og evt. nye regler, som vedtages i forbindelse med revision af naturbeskyttelsesloven i 2003/04.

3.2 Amtskommunerne

Vandplanlægning

Amterne bliver med lovforslaget hovedansvarlige for udførelse af de planlægningsmæssige tiltag. Amterne er således ansvarlige for udarbejdelse af basis-

analyser, vandplaner, herunder indsatsprogrammer, og overvågningsprogrammer. Endvidere skal amterne udpege drikkevandsforekomster og skaldyrvande. Endelig skal amterne også overvåge miljøtilstanden.

Opdelingen af Danmark i vanddistrikter og udpegning af vanddistriktsmyndigheder med et koordinerende ansvar forventes ikke at medføre et øget ressourcebehov.

Karakteriseringen og vurderingen af vanddistriktet omfatter analyse af vandområdets karakteristika, en vurdering af de menneskelige aktiviteter indvirkning på overfladevands og grundvands tilstand og en økonomisk analyse af vandanvendelsen.

Analysen af vandforekomsternes karakteristika og vurderingen af påvirkninger af vandforekomsterne er begge aktiviteter amterne siden starten af 1980'erne har udført i henhold til lovgivningen, og selv om nogle af disse lovkrav om planlægning for vandområdernes kvalitet blev afformaliseret i 1991, så var det i lovbetænkningerne til ændringslovene dengang forudsat, at amterne fortsat skulle gennemføre det teknisk faglige arbejde som grundlag for regionplanlægningen. Der er derfor i praksis alene tale om en justering af disse karakteriseringer og analyser til de krav som følger af vandrammedirektivet.

Med hensyn til den økonomiske analyse var der fra 1982 krav om en økonomisk konsekvensvurdering af tiltag i recipientkvalitetsplaner, krav der dog i 1991 blev afformaliseret. Den økonomiske analyse af vandanvendelsen, som skal laves i henhold til lovforslaget, er dog mere omfattende end de tidligere analyser, og derfor forventes lovforslaget på dette punkt at give behov for en begrænset forøgelse af ressourcebehovet til aktiviteten for året 2004.

Krav til overvågningsprogrammer er alene en tilretning og justering af den eksisterende overvågning og det regionale tilsyn. Det vurderes derfor, at lovforslagets bestemmelser, herunder de kommende bekendtgørelser, ikke giver behov for øget ressourceforbrug.

Der stilles med lovforslaget krav om, at amterne skal udarbejde vandplaner og herunder indsatsprogrammer i perioden 2006-2009.

Indholdet af vandplanerne er meget sammenfaldende med de krav, der blev fastlagt for planlægningen af kvaliteten af vandområderne i 1980'erne, og det vurderes derfor, at dette allerede i vid udstrækning sker i dag som en del af regionplanlægningen.

Med hensyn til indsatsprogrammer er dette også allerede i dag reguleret, men der bliver krav om en samling af de nødvendige indsatser for at opnå miljømål. Derudover lægges der i direktivet op til, at der inden for vanddistrikterne i indsatsprogrammerne efter be-

hov stilles krav til diffuse kilder og andre aktiviteter, der medvirker til en manglende målopfyldelse.

Merindsats til indsatsprogrammer og vandplaner kan ikke vurderes nu, en merindsats der i øvrigt skal modregnes i det reducerede arbejde, der skal ske i den eksisterende regionplanlægning, tilsyn m.m.

Samlet vurderes det således, at der med lovforslaget for så vidt angår vandplanlægning kun er tale om grundlag for en begrænset kompensation for den økonomiske analyse af vandanvendelsen i vanddistriktet i 2004.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Lovforslaget medfører, at amtsrådene hvert 6. år skal:

- udarbejde en Natura 2000-plan bestående af en basisanalyse, målsætninger og et indsatsprogram,
- forestå offentliggørelse af planforslaget samt behandle eventuelle bemærkninger og indsigelser herimod.

Den første plan vil være mere ressourcekrævende at udarbejde end de efterfølgende. Amtsrådene er vant til at opstille målsætninger, mens basisanalysen og indsatsprogrammet er nye opgaver. Der forventes en koordination med vandområdeplanen.

1. generation af Natura 2000-planer forventes at bygge på den kortlægning og foreløbige tilstandsvurdering, som er aftalt at skulle finde sted i 2004-05 i forbindelse med igangsættelse af det nationale overvågningsprogram, NOVANA og andre foreliggende data. Basisanalysen vil derfor ikke i første omgang kræve yderligere ressourcer, mens indsatsprogrammet og koordinationen med andre myndigheder vil kræve en ny indsats.

De senere Natura 2000-planer vil i et vist omfang bestå af revisioner, hvorfor ressourcerne i stedet kan anvendes til at vedligeholde basisanalysen og supplere de data, som indhentes gennem såvel det nationale overvågningsprogram som andre amtslige aktiviteter, f.eks. vedligeholdelse af naturbeskyttelseslovens §3-registrering, tilsyn og regional overvågning.

Natura 2000-planerne forventes at lette andre myndighedsopgaver i amterne, idet klare målsætninger og kortlægning af områderne vil give et godt udgangspunkt for at vurdere konkrete sager og et grundlag for kommende justeringer af andre arealudlæg. Desuden vil en Natura 2000-plan med et prioriteret indsatsprogram være med til at fokusere indsatsen og forenkle arbejdet med forberedelse af større projekter, ansøgning om EU-medfinansiering og lignende.

Finansieringen af naturplanlægningen sker gennem en omprioritering af anvendelsen af det bloktilskud på i alt 35 mio. kr., som amterne har fået tildelt til natur-

forvaltning. Den samlede indsats med at udarbejde Natura 2000-planer i de internationale naturbeskyttelsesområder forventes at koste amterne tilsammen højst 2 mio. kr./år.

De gennemsnitligt 2 mio. kr./år vil over tid være nogenlunde ligeligt fordelt mellem 3 aktiviteter:

1. vedligeholdelse af basisanalysen,
2. udarbejdelse af indsatsprogram og evt. forhandlinger med andre myndigheder herom,
3. offentliggørelse af planen, lokal dialog og forberedelse af den politiske behandling.

3.3 Kommunerne

Oplysninger fra kommunerne, som f.eks. findes i spildevandsplaner og tilladelser/godkendelser, vil skulle danne grundlag for amternes planlægning.

Der forventes hverken i forhold til vandplanlægningen eller de internationale naturbeskyttelsesområder økonomiske eller administrative konsekvenser for kommunerne.

4. De økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet m.v.

Der anvendes allerede i dag en vifte af EU-, nationale og regionale reguleringer og foranstaltninger for at forbedre vandmiljøets tilstand, hvoraf en del har konsekvenser for erhvervslivet. F.eks. blev krav til udledninger fra industrier skærpet væsentligt i forbindelse med de tidligere regionplaner og den første vandmiljøplan, og i det senere år har der været stigende fokus på at regulere indholdet af miljøfarlige stoffer i industrielle udledninger. Som opfølgning på både vandrammedirektivet og implementeringen af denne lov forventes en fortsat behov for anvendelse af reguleringer, det kan være både EU regulering, national og regional regulering.

Det er dog ikke på nuværende tidspunkt muligt at vurdere i hvilket omfang yderligere regulering er nødvendig, og om der skulle være behov for nye virkemidler/reguleringer. Med hensyn til en eventuel ændret regulering af landbruget henvises til det pågående arbejde i forbindelse med en tredje vandmiljøplan.

De rent planlægningsmæssige aktiviteter, der følger af lovforslaget, vurderes ikke at give økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet, idet det alene er myndighederne, der pålægges forskellige planlægningsopgaver m.v.

5. De miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget danner grundlag for sammentænkning af en helhedsorienteret vandforvaltning med en målrettet indsats for at bevare og genoprette gunstig beva-

ringsstatus i de internationale naturbeskyttelsesområder. Dette vil være et væsentligt bidrag til sikring af biodiversiteten, og derfor have en positiv effekt på miljøet.

6. Forholdet til EU-retten

Formålet med lovforslaget er at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), dele Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvande, (EF-Tidende 1979 nr. L 281, side 47), dele af Rådets direktiv 79/409/EF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103 side 1), samt dele af Rådets direktiv 92/43/EF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206 side 7).

7. Hørte myndigheder og organisationer m.v.

Advokatsamfundet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber, Akadimirådet, Amternes Vadehavssamarbejde, Amtsrådsforeningen, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Byggesocietetet, Danmarks Fiskeriforening, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Private Vandværker, Danmarks Sportsfiskerforbund, Danmarks Turistråd Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Byggeri, Dansk Dambrugerforening, Dansk Ejendomsmæglerforening, Dansk Handel og Service, Dansk Havbrugerforening, Dansk Industri, Dansk Land- og Strandjagtforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Skovforening, DANVA, DAVID, Den Kgl. Veterinær og Landbohøjskole, Embedslægeforeningen, FATCH, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Foreningen af Danske Brøndborere, Foreningen af Danske Ral- og Sandsugere, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, Forskningscentret for Skov og Landskab, Frederiksberg kommune, Friluftsrådet, Greenpeace, GTS – Godkendt Teknologisk Service, Hovedstadens Udviklingsråd, HTS – Handel, Transport og Serviceerhvervene, Håndværksrådet, Kommunalteknisk Chef-

forening, Kommunernes Landsforening, Kunstakademiets Arkitektskole, Københavns Energi, Københavns kommune, Landbrugets Rådgivningscenter, Landbrugsrådet, Landsforeningen Levende Hav, NOAH, Plantedirektoratet, RUC, Roskilde Universitetscenter, SID, Verdensnaturfonden, Aalborg Universitet.

8. Forholdet til anden lovgivning, herunder øvrig ny lovgivning og muligheder for alternativ regulering

Ved den kommende revision af naturbeskyttelsesloven og i forslaget til en ny skovlov vil de gældende regler om internationale naturbeskyttelsesområder blive suppleret og udbygget. Hermed gives myndighederne de tilstrækkelige redskaber til at kunne realisere naturplanlægningen og dermed gennemføre beskyttelsen af de internationale naturbeskyttelsesområder. Forslagene vil således også sikre myndighedernes adgang til at gennemføre konkrete plejetiltag samt til at træffe afgørelse, der i øvrigt kan sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus i de udpegede beskyttelsesområder.

Efter dette lovforslag skal amtsrådene udarbejde indsatsplaner, og disse indsatsplaner vil være grundlag for en række bestemmelser i det kommende forslag til lov om ændring af naturbeskyttelsesloven.

Redskaberne til at realisere vandplanerne vil skulle foreligge i forbindelse med supplerende og udbygning af relevante sektorlove

Der er parallelt med dette lovforslag fremsat forslag om ændringer i planloven, således at der ikke bliver overlap mellem dette lovforslags bestemmelser om vand- og naturplanlægning i internationale naturbeskyttelsesområder og planlovens bestemmelser om amternes varetagelse af naturbeskyttelsesinteresser, og således at de bindende planer efter denne lov skal lægges til grund i amternes regionplanlægning. I samme lovforslag foreslås konsekvensændringer i miljøbeskyttelseslovens, vandforsyningslovens og jordforureningslovens bestemmelser, der vedrører planlægning.

Lovforslaget indeholder nødvendige supplerende bestemmelser til gennemførelse af EU-direktiver, og der er således ikke mulighed for alternativ regulering.

F. t. I. vedr. miljømål m.v. for vandforekomster m.m.

9. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat kommuner og amtskommuner	Ingen	Der vil være begrænsede udgifter, som dækkes via omprioritering (internationale naturbeskyttelsesområder)
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og amtskommuner	Ingen	Ingen
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Formålet med lovforslaget er at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), dele Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvand, (EF-Tidende 1979 nr. L 281, side 47), dele af Rådets direktiv 79/409/EF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103 side 1), samt dele af Rådets direktiv 92/43/EF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206 side 7).	

*Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser**Til afsnit I**Indledende bestemmelser**Til kapitel 1**Til § 1*

Formålet med loven er at gennemføre dele af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2000/60/EF af 23. oktober 2000 om fastlæggelse af en ramme for Fællesskabets vandpolitiske foranstaltninger (vandrammedirektivet), (EF-Tidende 2000 nr. L 327, side 1), Rådets direktiv 79/923/EØF af 30. oktober 1979 om kvalitetskrav til skaldyrvand, (EF-Tidende 1979 nr. L 281, side 47), Rådets direktiv 79/409/EF af 2. april 1979 om beskyttelse af vilde fugle (fuglebeskyttelsesdirektivet), (EF-Tidende 1979 nr. L 103, side 1), samt dele af Rådets direktiv 92/43/EF af 21. maj 1992 om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter (habitatdirektivet), (EF-Tidende 1992 nr. L 206, side 7).

Lovforslagets fastlægger rammer for beskyttelsen af overfladevand og grundvand. Beskyttelsen skal ske ved at forebygge, beskytte og forbedre vandøkosystemernes tilstand og, hvad angår deres vandbehov, også

tilstanden for terrestriske økosystemer og vådområder, der direkte er afhængige af vandøkosystemerne, samt ved at fremme bæredygtig vandanvendelse baseret på langsigtet beskyttelse af tilgængelige vandressourcer.

De internationale naturbeskyttelsesområder udpeget efter habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne kaldes Natura 2000-områder.

*Til afsnit II**Vand**Til kapitel 2**Til § 2**Til stk. 1*

Vandrammedirektivets artikel 3 fastlægger, at de centrale, geografiske enheder i vandforvaltningsmæssig sammenhæng skal være såkaldte vanddistrikter. Et vanddistrikt defineres i direktivet som »et land- og havområde bestående af et vandløbsopland eller flere tilstødende vandløbsoplande sammen med det tilhørende grundvand og kystvand...«. Direktivet fastlægger ingen nedre eller øvre grænse for størrelsen af et

vanddistrikt, omend det forhold, at et vandløbsopland ikke kan deles mellem flere vanddistrikter, i praksis begrænser størrelsen nedadtil.

Grænserne for vanddistrikterne kommer til at ligge så tæt på de nuværende amtsgrænser som muligt for i videst muligt omfang at bevare og bygge videre på den nuværende administrative opbygning og kompetencefordeling i amtskommuner og kommuner. For hovedstadsområdet oprettes et særskilt hovedstadsdistrikt, hvor Københavns Amt, Roskilde Amt, Frederiksberg Amt samt Københavns og Frederiksberg Kommuner indgår i et samlet vanddistrikt. Den geografiske opdeling giver i alt 12 danske vanddistrikter samt et internationalt distrikt for oplandene til Vidå og Kruså.

Den geografiske opdeling i 13 vanddistrikter følger af bilag 1.

Opdelingen i vanddistrikterne er, for så vidt angår vandområder på landområdet, baseret på anbefalingerne i redegørelsen fra det såkaldte "artikel 3 udvalg", som blandt andet havde til opgave at udarbejde modeller for geografisk afgrænsning af vanddistrikterne.

På havet er vanddistrikterne afgrænset med hensyn til både økologisk tilstand og kemisk tilstand. For økologisk tilstand er der anvendt direktivets grænse, som angiver området ud til en afstand af én sømil til havsiden fra det nærmeste punkt på den basislinje, hvorfra bredden af territorialfarvandet måles. Der er dog også medtaget de områder, der hidtil har været afgrænset som ansvarsområder for amternes planlægning for kvaliteten af vandområderne, jf. bilag 1 i Vejledning i recipientkvalitetsplanlægning, Del II Kystvande, Miljøstyrelsen 1983, i det omfang disse dækker større områder end vandrammedirektivets afgrænsning. Det vil i praksis sige nogle få områder, hvor 6 meter kurven og særskilt afgrænsede fjorde og bugter strækker sig væsentligt uden for afgrænsningen på én sømil uden for basislinjen. Endvidere vil konkrete områder, hvor vandet er påvirket af en spildevandsudledning fra land, også være omfattet, selv om områderne ligger uden for kystvande og således uden for den generelle afgrænsning med hensyn til økologisk tilstand.

Vanddistrikternes ydre afgrænsning på havet med hensyn til kemisk tilstand er i direktivet fastlagt som grænsen for territorialfarvand (12 sømil). Denne grænse er medtaget på bilag 1. Afgrænsningen er en videreførelse af den hidtidige afgrænsning, som er gældende i relation til Rådets direktiv om udledning af visse farlige stoffer til Fællesskabets vandmiljø (76/464/EØF).

Afgrænsningen på havet mellem de enkelte vanddistrikter er så vidt muligt fastlagt efter et midtlinjeprincip fra det punkt på kysten, som udgør grænsen mellem to vanddistrikter, og ud til det nærmeste punkt på linjen, der afgrænser vanddistrikterne som helhed.

Til stk. 2

Det 13. vanddistrikt er de danske oplandene til Vidå og Kruså, som er udpeget til et internationalt vanddistrikt.

Efter bestemmelsen i vandrammedirektivets artikel 3, stk. 3, skal medlemslandene sikre, at et vandløbsopland, der dækker mere end én medlemsstats område, udpeges som et internationalt vanddistrikt. Der er to vandløb, som krydser den dansk-tyske grænse i Sønderjylland. Det ene af disse vandløb er Danmarks femte største Å, Vidåen, det andet er et lille vandløb, Kruså. De danske dele af oplandene til disse to vandløb befinder sig geografisk i Sønderjyllands Amt.

Sønderjyllands Amt er udpeget som vanddistriktsmyndighed for dette distrikt, og der skal inden for det internationale vanddistrikt udarbejdes en vandplan i samarbejde med de tyske myndigheder. Miljøministeren bemyndiges til at fastsætte nærmere regler om udarbejdelse af vandplan mv. for det internationale vanddistrikt.

Ministerens bemyndigelse til at fastsætte nærmere regler forventes anvendt i forbindelse med eventuelle tilpasninger af eller supplement til lovens bestemmelser til opfyldelse af en kommende aftale med de tyske myndigheder. I den forbindelse vil lovens regler kunne fraviges.

Til stk. 3

Vandrammedirektivet fastlægger, at der for hvert vanddistrikt skal udpeges én ansvarlig myndighed. Dermed bestemmer den geografiske udstrækning af vanddistrikterne endtydigt den geografiske udstrækning af den enkelte ansvarlige myndigheds ansvarsområde.

Den amtskommune, der har det største areal i vanddistriktet eller de største interesser i eventuelle grænseoverskridende vandløbsoplande, er udpeget som vanddistriktsmyndighed med koordinerende ansvar i forhold til de øvrige ansvarlige myndigheder inden for vanddistriktet. Hovedstadens Udviklingsråd (HUR) udpeges som vanddistriktsmyndighed for hovedstadsdistriktet.

Ved at udpege HUR som vanddistriktsmyndighed for et samlet vanddistrikt for hovedstadsområdet vil alle amtskommuner i hovedstadsområdet sammen med Københavns og Frederiksberg kommuner kom-

me til at indgå i et ligeværdigt samarbejde i distriktet med en administrativ konstruktion, der allerede i dag varetager regionplanlægningen for vandforvaltningen, og som er accepteret af alle parter.

Vanddistriktsmyndigheden tillægges kompetence til at koordinere opgavevaretagelsen for alle vanddistriktets vandløbsoplande, også selvom disse ligger inden for andre amtskommuners grænser. Vanddistriktsmyndigheden skal således i samarbejde med de øvrige relevante myndigheder udarbejde forslag til løsning af opgaverne inden for vanddistriktet.

Vanddistriktsmyndigheden tillægges ikke kompetence til at træffe beslutninger på vegne af de øvrige myndigheder i distriktet. Forslagene skal vedtages af alle amtskommuner i vanddistriktet for at kunne træde i kraft. Hvis der ikke kan opnås enighed, må uenigheden indbringes for miljøministeren, jf. § 32.

Til stk. 4

Ændringer af bilag 1 sker ved en bekendtgørelse.

Til kapitel 3

Til § 3

Til stk. 1

Vandplanen skal indeholde miljømål for alle vandforekomster i et vanddistrikt, en samlet fremstilling af vandforekomsternes tilstand, herunder oplysning om hvor målene ikke er opfyldt, og et indsatsprogram med de nødvendige tiltag for at opfylde målene. Om de nærmere krav til indholdet henvises til § 4 og bemærkningerne hertil. Vandplanen skal gælde for 6 år ad gangen og revideres hvert 6. år. De 6 år følger af vandrammedirektivets art. 13.

Til stk. 2

Alle kommunale og statslige myndigheder er bundet af vandplanen. Det indebærer, at de ved udøvelsen af deres beføjelser inden for lovgivningens rammer skal lægge planen til grund. F.eks. skal det ved meddelelse af udledningstilladelser sikres, at der ikke gives tilladelse til udledninger, som vil være uforenelige med opnåelse af de fastsatte miljømål, eller som i øvrigt er i strid med retningslinjerne i indsatsprogrammet.

Med miljøministerens adgang til at fremsætte indsigelse, jf. § 34, er det sikret, at der ikke kan vedtages en vandplan, herunder et indsatsprogram, der tilside-sætter statslige interesser.

Myndighederne vil også i deres planlægning efter anden lovgivning skulle lægge vandplanen til grund, således at planlægningen ikke strider mod denne. Der

indsættes bestemmelser herom i de respektive love, jf. det samtidig hermed fremsatte lovforslag om ændring af vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven og planloven.

Der ligger også en pligt for myndighederne til inden for deres respektive ansvarsområde at iværksætte de tiltag, som indsatsprogrammet foreskriver. F.eks. vil tilladelser skulle tages op til revision i det omfang det er fastsat i indsatsprogrammet, og amtsrådene vil være forpligtet til at iværksætte udarbejdelse af indsatsplaner efter vandforsyningsloven efter den prioritering, der fremgår af indsatsprogrammet.

Det vil blive vurderet, om der er behov for yderligere lovændringer for at sikre, at myndighederne har de nødvendige bemyndigelser til at realisere vandplanen.

Til stk. 3.

Hvis det i løbet af planperioden viser sig, at der er forhold, som planen ikke har taget højde for, kan den ændres. Det kan f.eks. blive aktuelt, hvis overvågningen viser, at de iværksatte foranstaltninger ikke vil være tilstrækkelige til at opfylde miljømålene. I så fald skal der planlægges yderligere foranstaltninger, eller alternativt kan målene eller fristerne for opfyldelse af dem ændres, hvis betingelserne herfor er opfyldt.

Nye udviklingsaktiviteter, f.eks. en bro eller en havn, hvis etablering skaber behov for væsentlige ændringer af indsatsprogrammet eller miljømålene, herunder behov for anvendelse af undtagelsesbestemmelserne for opnåelse af miljømålet god tilstand inden 2015, kan også begrunde en ændring af vandplanen, hvis betingelserne i § 17 er opfyldt.

Ved ændringer i vandplanen, skal proceduren for tilvejebringelse af en vandplan følges.

Til § 4

I stk. 1 angives indholdet af en vandplan. I stk. 2 er det angivet, hvad revisioner af en vandplan - ud over det i stk. 1 anførte - skal indeholde. De nærmere krav til indholdet vil blive fastlagt i en bekendtgørelse.

Til stk. 1

Til nr. 1

Vandplanen skal indeholde en sammenfatning af basisanalysen. Om indholdet af basisanalysen henvises til § 6 og bemærkningerne hertil.

Til nr. 2

Planen skal oplyse, hvor der ligger beskyttede områder inden for vanddistriktet. Beskyttede områder er defineret i § 7.

Til nr. 3

Bestemmelsen er overført uændret fra vandforsyningslovens § 11 og planloven. Det vil dog fremover skulle sikres, at udpegningen ikke strider imod udpegningen af drikkevandsforekomster efter § 8. Områder, hvor der dannes grundvand til drikkevandsforekomster, vil således ikke fremover kunne udpeges som områder med begrænsede drikkevandsinteresser.

Til nr. 4

Kort over overvågningsnet omfatter placering af alle de målestationer, der skal oprettes for at overvåge tilstanden for overfladevand (økologisk og kemisk), tilstanden for grundvand (kemisk og kvantitativ) og tilstanden for de beskyttede områder. Krav til overvågningen vil blive nærmere fastsat i en bekendtgørelse.

Til nr. 5

Som en del af overvågningen skal der udarbejdes kort, der viser tilstanden af overfladevand, grundvand og beskyttede områder. Bedømmelse af tilstanden skal ske i henhold til retningslinjerne beskrevet under overvågning, vandrammedirektivet bilag V afsnit 1.1 og 1.2. De nærmere retningslinjer vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Der vil i bekendtgørelsen om overvågning blive angivet de krav, der fastsættes til selve præsentationen af resultatet af den udførte bedømmelse af tilstanden svarende til vandrammedirektivets bilag V, afsnit 1.4.2, 1.4.3, 2.2.4, 2.4.5 og 2.5.

Til nr. 6

Vandplanen skal indeholde miljømål for alle vandforekomster i distriktet. I det tilfælde, hvor miljømålet afviger fra de generelle miljømål, det vil sige hvor der er fastsat strengere miljømål, mindre strenge miljømål, hvor overfladevandområdet er udpeget som kunstigt eller stærkt modificeret, eller hvor tidsfristen for opnåelse af miljømålet er forlænget, skal der særskilt redegøres herfor i vandplanen og fravigelsen skal begrundes.

Til nr. 7

Med hensyn til indsatsprogrammets indhold henvises til § 2 og bemærkningerne hertil. Indsatsprogrammet er en del af vandplanen og får dermed retsvirkning, som angivet i § 3, stk. 2.

Kravene til sammenfatningen fremgår af direktivets bilag VII, afsnit A, punkt 7.1-7.11. Disse vil blive indarbejdet i en bekendtgørelse med hjemmel i § 4, stk. 3.

Til nr. 8

Bestemmelsen svarer til direktivets artikel 11, stk. 6, litra b.

Til nr. 9-11

Bestemmelserne svarer til direktivets bilag VII, afsnit A, punkt 9, 10 og 11.

Til nr. 12

Vandplanen skal også indeholde en oversigt over de supplerende planer mv., som er vedtaget i henhold til anden lovgivning.

Eksempler på sådanne planer er indsatsplaner, der udarbejdes efter vandforsyningsloven af hensyn til beskyttelse af drikkevand, kommunale spildevandsplaner og vandforsyningsplaner, planer for vandløbs- og sørestaureringer m.v.

Sammenfatningen har til formål at give et overblik over den enkeltes plans aktiviteter i relation til opfyldelse af målene.

Til stk. 2

Bestemmelsen svarer til direktivets bilag VII, afsnit B.

Til stk. 3

Bemyndigelsen skal give hjemmel til at udmønte direktivets bilag VII om indholdet af vandplaner og revisioner af planerne, jf. stk. 1 og 2. Der skal blandt andet udarbejdes en bekendtgørelse, som fastsætter nærmere krav til bl.a. indholdet af sammenfatningen af basisanalysen og sammenfatningen af indsatsprogrammet, jf. direktivets bilag VII pkt. A.1. og A.7.

*Til kapitel 4**Til § 5*

Til stk. 1

Til nr. 1

Der henvises til bemærkningerne til § 6.

Til nr. 2

Arbejdsprogrammet omfatter alle aktiviteter, der skal udføres for at udarbejde en vandplan, og tidsfrister for deres gennemførelse. Der skal i forbindelse med tilrettelæggelsen af arbejdsprogrammet afsættes tid til høring og koordinering mellem statslige myndigheder og amtskommuner og kommuner i distriktet, således at de i loven fastsatte tidsfrister kan overholdes.

Til nr. 3

Oversigten over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, der skal løses, skal vise/identificere de vandforekomster, hvor der er særlige behov for at iværksætte foranstaltninger. De væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver vil primært være knyttet til de vandforekomster, som amtskommunerne i forbindelse med basisanalysen har vurderet, ikke kan opfylde de fastsatte miljømål, og de påvirkninger/kilder, som er årsag til den manglende målopfyldelse.

Ved udarbejdelse af den første oversigt vil grundlaget herfor især være basisanalysen og de foreløbige overvågningsresultater, men også anden overvågning, regionplaner, vandressourceplanlægning og kommunale vandforsynings- og spildevandsplaner vil indgå.

Til § 6

De nærmere krav til basisanalysen samt grundlaget for denne vil blive fastlagt i en bekendtgørelse. Der vil endvidere blive udarbejdet en vejledning. Bestemmelserne vil blive udarbejdet i overensstemmelse med vandrammedirektivets bilag II og bilag III. Der vil bl.a. blive fastsat retningslinjer for, hvilke typer amtskommunerne kan inddele henholdsvis vandløb, søer og kystvande i, og hvilke parametre der skal benyttes ved en vurdering af om "god tilstand" er opfyldt, jf. bemærkningerne til stk. 2.

Basisanalysen vil bl.a. omfatte den kortlægning, som amtsrådet hidtil har været forpligtet til at udføre efter vandforsyningslovens § 10. § 10 omfatter kortlægning af vandressourcernes beliggenhed, størrelse, kvalitet og naturlige beskyttelse mod forurening samt de forureningstrusler, der kan påvirke vandressourcernes kvalitet, og på grundlag heraf undersøgelser og beregninger af de vandmængder, der vil være til rådighed for vandindvinding. Den omfatter også en identifikation af de vandressourcer, som er særlig følsomme over for forurening, f.eks. fordi den naturlige beskyttelse over for en eller flere typer af forurening er særlig dårlig.

Vandrammedirektivets kvalitetsklasser er

- I Høj tilstand
- II God tilstand
- III Moderat tilstand
- IV Ringe tilstand
- V Dårlig tilstand

Klasserne er defineret i direktivets bilag V og vil blive nærmere omtalt i forbindelse med bekendtgørelse om miljømål.

Til stk. 1, nr. 1

Overfladevand

For overfladevand skal der ske en typeopdeling efter vandforekomstens karakter. For kystvande kan det f.eks. være om det er åben kyst, en fjord herunder om fjorden er åben eller lukket.

For de enkelte overfladevandområder inden for hver type skal tilstanden vurderes i relation til om målet god tilstand kan forventes opfyldt. Vurderingen skal først og fremmest ske på grundlag af biologiske parametre, men også fysisk-kemiske støtteparametre skal anvendes, og det skal angives, hvilket interval disse parametre skal ligge i. For en fjord kan det f.eks. være dybdeudbredelse af bundvegetation, algebiomasse, sigtdybde m.m.

Alle ferskvandsområder er i dag målsat i det danske system, som er baseret på EU's fiskevanddirektiv (78/659). Fiskevandmålsætningerne svarer til vandrammedirektivets mål om mindst god tilstand. De marine kystvande er i dag målsat med udgangspunkt i en "generel målsætning", som ligeledes forudsættes at svare til god tilstand. For både de ferske vande og kystvandene er der for visse lokaliteter fastsat henholdsvis skærpede mål og lempede mål. Amtskommunerne skal således gennemføre en oversættelse/tilretning af de eksisterende målsætninger fra regionplanen til vandrammedirektivets terminologi ved generelt at oversætte til miljømålet god tilstand, og hvor der er skærpede målsætninger, eller hvor tilstanden i overfladevandområderne faktisk er bedre end kravene til god tilstand, skal det sikres, at disse højere mål fastholdes.

Grundvand

Grundvand er i dag ikke målsat. Formålet med målsætning af grundvandet er at sikre såvel mængde som kvalitet. For mængden er kravet, at der skal være balance mellem indvinding af grundvand og grundvandsdannelse over en periode. Kvaliteten skal opfyldes følgende:

- der må ikke være påvirkning fra indtrængning af saltvand,
- grundvandet må ikke medføre, at mål for kvaliteten af overfladevand ikke kan opfyldes. Det vil sige, at der skal regnes baglæns, idet der tages udgangspunkt i den kvalitet, der tilstræbes i overfladevand – det være sig vandløb, søer eller kystvande. Kravet til grundvandets kvalitet afhænger af transportvejen til overfladevand. Det vil f.eks. sige, at for områder med jord med ringe stoftilbageholdelse som sandjorde vil der være skrapper

krav til kvalitet af grundvandet, end for områder med stor stoftilbageholdelse som lerjord,

- enhver væsentlig og vedvarende opadgående tendens i koncentrationen af forurenende stoffer, som skyldes menneskelig aktivitet, skal vendes,
- kvalitetskrav i henhold til anden relevant fællesskabslovgivning skal overholdes, herunder krav til grundvand, som bruges til fremstilling af drikkevand.

Til nr. 2

Der skal laves en foreløbig vurdering af påvirkningerne af overfladevandet og grundvandet. Udgangspunkt for vurderingen vil være en identifikation af de faktiske og forudsigelige belastninger (alle typer) og eksisterende kendskab til vandforekomsternes tilstand. Vurderingen gennemføres med henblik på at få identificeret, hvor der er problemer med at opfylde mål, eller hvor det er sandsynligt, at målene ikke vil kunne opfyldes i 2015. Denne problementifikation danner grundlag for, hvor der skal iværksættes foranstaltninger i medfør af indsatsprogrammet. Identifikationen skal desuden bruges til at definere overvågningsprogrammerne, idet der for områder med problemer med opfyldelse af mål skal laves en mere detaljeret overvågning end den generelle overvågning.

Amtskommunen skal foretage en karakterisering af grundvandet for at vurdere dets anvendelse og risikoen for, at det ikke opfylder miljømålene. Amtskommunen skal derefter foretage en yderligere karakterisering af de grundvandsforekomster eller grupper af grundvandsforekomster, der anses for at være truet, således at risikoens omfang kan vurderes mere præcist, og det bliver muligt at identificere de foranstaltninger, der skal træffes i forbindelse med indsatsprogrammerne.

Amtskommunerne skal indsamle og opbevare oplysninger om type og omfang af de signifikante, menneskeskabte belastninger, som overfladevandområderne vil kunne blive udsat for. Derudover skal amtskommunerne udnytte de indsamlede oplysninger og alle andre relevante oplysninger, herunder eksisterende miljøovervågningsdata, til at vurdere sandsynligheden for, at overfladevandområdet inden for amtet ikke kan opfylde miljømålet.

Til nr. 3

Der skal laves en økonomisk analyse af vandanvendelsen i distriktet, jf. bilag III i direktivet. Dette omfatter økonomien ved den eksisterende vand- og spildevandshåndtering baseret på oplysninger fra kommunerne og økonomien ved vandløbsvedligeholdelse m.v. Analysen skal danne grundlag for senere økono-

miske vurderinger af tiltag i forbindelse med indsatsprogrammerne.

Til stk. 2

Der skal udstedes en bekendtgørelse, som skal indeholde bestemmelser om karakterisering, vurdering af menneskelige aktiviteters indvirkning på overfladevandets og grundvandets tilstand og den økonomiske analyse samt krav om standardiseret udformning og krav om adgang til de bagvedliggende kort og data på elektronisk form m.m.

Til kapitel 5

Til § 7

Til stk. 1

Til nr. 1

Omfatter områder, der er udpeget efter lovens § 8.

Til nr. 2

Omfatter områder, som er udpeget til skaldyrvande i henhold til direktiv 79/923/EF om kvalitets krav til skaldyrvande, jf. § 9.

Til nr. 3

Omfatter områder udpeget som badeområder efter bekendtgørelse nr. 292 af 23. juni 1983 om badevand og badestrande. Ved badeområder forstås områder, som i region- og kommuneplanlægningen er særligt udlagt til badeformål, samt øvrige områder, hvor der findes badevand.

Til nr. 4

Nitratdirektivet 91/676/EØF er gennemført således, at der i hele Danmark skal anvendes de reguleringer, der ifølge direktivet skal anvendes i udpegede nitratfølsomme områder. Denne regulering er bl.a. gennemført med Vandmiljøplan II ved vedtagelsen af L55 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse, lov om naturbeskyttelse, lov om vandløb og lov om planlægning), L56 (Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v., lov om miljøbeskyttelse og lov om planlægning), L58 (Forslag til lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække) og L67 (Forslag til lov om afgift af kvælstof indeholdt i gødninger m.m.) i folketingsåret 97/98.

Byspildevandsdirektivet (91/271/EØF) er gennemført således, at der for hele Danmark skal anvendes de reguleringer, der ifølge direktivet skal anvendes i udpegede næringsstoffølsomme overfladevandområder. Denne regulering er gennemført i spildevandsbe-

kendtgørelsen (bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999).

Næringsstoffølsomme områder omfatter derfor hele Danmark.

Til nr. 5

Bestemmelsen omfatter alene internationale naturbeskyttelsesområder, hvor opretholdelse eller forbedring af vandets tilstand er en vigtig faktor for områdernes beskyttelse. De internationale naturbeskyttelsesområder er hidtil udpeget i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 med hjemmel i planlovens § 3, stk. 1 og 2. Områder beliggende på søterritoriet er udpeget med hjemmel i Statens Højhedsret over søterritoriet. Områderne er udpeget af hensyn til arter og naturtyper omfattet af habitatdirektivets bilag 1 og 2, fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 samt af hensyn til internationalt vigtige forekomster af trækfugle. Udpegning vil fremover ske i medfør af lovens § 36.

Til § 8

Udpegningen følger af direktivets artikel 7 og er ny i forhold til den eksisterende udpegning i medfør af vandforsyningsloven. I modsætning til områderne med særlige drikkevandsinteresser, drikkevandsinteresser og begrænsede drikkevandsinteresser er der tale om en udpegning af vandforekomster (i de fleste tilfælde grundvandsmagasiner), hvor den eksisterende udpegning omfatter arealer.

Til stk. 1, nr. 2

Denne planlægning vil fremgå af kommunens vandforsyningsplan efter vandforsyningslovens § 14.

Til stk. 3

Ministeren får bemyndigelse til at fastsætte regler om, bl.a. efter hvilke kriterier udpegning af drikkevandsforekomster skal foregå.

Til § 9

Udpegning af skaldyrvande i kystvande skal ske ifølge Rådets direktiv om kvalitetskrav til skaldyrvande (Skaldyrsdirektivet - 79/923/EØF). Udpegningen er afgrænset til områder, hvorfra skaldyr (muslinger og snegle) skal kunne sendes direkte til konsum uden behandling. Formålet med udpegningen er at sikre en beskyttelse af disse områder i vandplanen, og at der træffes de nødvendige foranstaltninger mod forurening, således at skaldyrene har en tilstrækkelig kvalitet til markedsføring.

Udpegning af skaldyrvande i overensstemmelse med skaldyrdirektivet er indgået som en del af amts-

kommunernes hidtidige planlægning for overfladevandområdernes kvalitet, jf. Miljøstyrelsens Vejledning i recipientkvalitetsplanlægning, Del II Kystvande, Vejledning nr. 2 1983.

Udpegning af egentlige produktionsområder for fiskeri efter muslinger ligger imidlertid i Fødevarerministeriet. Hidtil har Fødevarerministeriet kun udpeget områder, hvor det forudsættes, at muslinger behandles inden markedsføring, og der har således ikke været behov for at udpege områder efter skaldyrsdirektivet. Eventuel tilladelse til markedsføring af muslinger til direkte konsum har været baseret på vurderinger af den aktuelle kvalitet i de områder, hvori de er fisket.

I det omfang Fødevarerministeriet vurderer, at der også er grundlag for at udpege områder, som vedvarende kan benyttes til fiskeri efter muslinger til direkte konsum, skal disse områder ifølge skaldyrdirektivet også udpeges for at kunne sikre, at kvaliteten af vandet og muslingerne i området opfylder visse krav.

Amtsrådernes udpegning af skaldyrvande skal således ske på grundlag af Fødevarerministeriets vurdering og udpegning af produktionsområder.

Skaldyrsdirektivets forpligtelse til at udpege områder, som har været gældende siden 1979, videreføres hermed. Det vil sige, at en udpegning er mulig i det omfang, der fra Fødevarerministeriet tilvejebringes grundlag herfor. Såfremt Fødevarerministeriet tilvejebringer et grundlag inden udgangen af 2007 er det hensigten, at miljøministeren udarbejder nærmere regler for opfyldelsen af kvaliteten i henhold til planloven og miljøbeskyttelsesloven.

Til kapitel 6

Til § 10

Bestemmelsen præciserer, at miljømålene fastsættes i vandplanen.

Vandrammedirektivets artikel 4 og tilhørende bilag 5 indeholder en lang række betingelser, der skal tilgodeses ved målfastsættelsen. Der vil med hjemmel i § 21 blive udarbejdet en bekendtgørelse, hvori der fastsættes nærmere regler for målfastsættelsen. Detaljeringsgraden for vandforekomster, der skal målsættes, vil svare til den, der anvendes i amtskommunerne i dag, dog er det nyt med målfastsættelsen af grundvandsforekomster. Når der fastsættes miljømål, skal der tages hensyn til vanddistriktet i sin helhed. For eksempel skal et miljømål for Gudenåoplandet sammen tænkes mellem Århus og Viborg amt. Miljømålet skal indgå i vanddistriktets samlede vandplan.

Til § 11

Til stk. 1

Direktivet stiller krav om, at der iværksættes nødvendige foranstaltninger med henblik på at forebygge forringelse af alle overfladevandområder og grundvandsforekomster. Bestemmelsen gælder for alle vandforekomster, men har særlig betydning, hvor tilstanden er bedre end god, idet der så skal træffes foranstaltninger med henblik på at sikre denne bedre tilstand.

Bestemmelsen svarer til de principper, der ligger til grund for de eksisterende danske miljøregler, som har til formål at forebygge forurening, og hvor det er et princip, at der ikke »fyldes op« til bestemte grænser, men at forureningen begrænses mest muligt.

Til stk. 2

Med bestemmelsen er der givet mulighed for en midlertidig forringelse af tilstanden. Før bestemmelsen kan bruges, skal der være tale om ekstraordinære forhold. Det vil sige forhold, der ikke kunne have været forudset i f.eks. en beredskabsplan. Det kan enten være naturlige forhold eller ulykker. Eksempler på naturlige forhold kan være ekstraordinært meget nedbør, som medfører større udvaskning af næringsstoffer. Ved ulykke forstås bl.a. nedbrud på et renseanlæg eller et afløbssystem, som ligger udover, hvad et almindeligt beredskabssystem kan tage højde for. På renseanlæg må der for eksempel forventes at være et overvågningssystem og procedurer til at imødegå større udslip.

Med bestemmelsen følger en forpligtelse til dels at begrænse skadens omfang, dels at genoprette tilstanden efter en sådan midlertidig forringelse af tilstanden, idet der skal tages alle praktisk gennemførlige skridt for at mindske den skadelige indvirkning på vandforekomsten. Som eksempel kan nævnes et beredskab, der kan afspærre et forurenede vandløb og opsamle det forurenede vand fra vandløbet.

Når der i bestemmelsen står, at tilstanden så vidt muligt skal genoprettes, skyldes det, at når f.eks. et vandløb har været voldsomt forurenede, må der på trods af diverse genopretningsforanstaltninger forventes en vis tid, før vandløbet biologiske tilstand har samme kvalitet som før.

Til stk. 3

Bestemmelsen fastsætter i overensstemmelse med direktivet, at der ikke må ske en øget direkte eller indirekte forurening af overfladevand, medmindre foranstaltninger til gennemførelse af dette vil føre til øget forurening af miljøet som helhed. Dette er et direktiv-

krav som er videreført fra Rådets direktiv (76/464/EØF) om udledning af visse farlige stoffer til Fællesskabets vandmiljø. EF-domstolen har i dom af 29. september 1999 i sag C-231-97 afgjort, at direktivkravet bl.a. omfatter alle tilførsler af stoffer til overfladevand uanset om det sker direkte eller indirekte. Et eksempel på indirekte tilførsel er emission til luften, som derefter slår ned på overfladevand, eller på jorden eller faste overflader for derefter at ende i overfladevand via regnvandsafledning. Der er dog en undtagelse fra kravet, hvis iværksættelse af den foranstaltning, som skal begrænse forureningen af overfladevand, samtidig fører til en forøgelse af forureningen af miljøet som helhed. Det vil sige ved at flytte eller generere et forureningstryk, der samlet set vil have større betydning på andre miljøområder.

Bestemmelsen indeholder desuden en pligt til ved udarbejdelse af vandplanen også at tage hensyn til forurening af havet uden for vanddistrikterne. Bestemmelsen følger af direktivets art. 11, stk. 6.

Direktivet har også til formål at bidrage til at opfylde de forpligtelser, som Fællesskab og medlemsstaterne har indgået som parter i forskellige internationale aftaler vedrørende beskyttelse af havmiljøet. Det forudsættes derfor, at medlemsstaterne ved gennemførelse af foranstaltninger tager alle relevante skridt for at undgå at øge forureningen af havmiljøet. Det er herunder direktivets endelige mål at standse eller ud fase udledninger, emissioner og tab, af prioriterede farlige stoffer og at bidrage til at opnå koncentrationer i havmiljøet, der er tæt på baggrundskoncentrationerne for naturligt forekommende stoffer og tæt på nul for menneskeskabte syntetiske stoffer.

Til § 12

Til stk. 1

Direktivets artikel 4 fastsætter fælles EU-mål for beskyttelsen af overfladevand og grundvand.

God økologisk tilstand betyder, at de biologiske forhold for de enkelte typer af overfladevandområder kun er svagt ændrede som følge af menneskelig aktivitet, og kun afviger lidt fra, hvad der normalt gælder for typen af overfladevand under uberørte forhold. Direktivet definerer yderligere kravet om de biologiske forhold blandt andet i forhold til vegetationens, smådyrs og fiskefaunaens sammensætning, tæthed og udbredelse. Til god økologisk tilstand hører også, at de hydromorfologiske og fysisk-kemiske forhold, herunder næringsaltforhold, skal have værdier, der sikrer, at økosystemet fungerer, således at specifikationerne for de biologiske forhold opnås. Ved uberørte forhold forstås den tilstand, som et vandområde ville befinde

sig på i dag med de nuværende aktiviteter i oplandet, men uden tilførsel af forurenende stoffer og andre påvirkninger fra disse aktiviteter. Fastlæggelsen af mål-bare værdier til brug for vurderingen af, om miljømålene er opfyldt vil blive fastlagt i en bekendtgørelse i henhold til § 21.

God kemisk tilstand er den tilstand, hvor koncentrationerne af forurenende stoffer ikke overstiger fastsatte miljækvalitetskrav for de enkelte stoffer.

Målene skal være opfyldt i 2015. Der er hermed tale om en skærpelse i forhold til de eksisterende mål, der er fastlagt i regionplanerne, idet der nu er en pligt for myndighederne til at iværksætte foranstaltninger med det formål at opfylde miljømålene inden for fastsatte frister. Kvalitetskrav for miljøfarlige stoffer er dog allerede bindende i medfør Miljø- og energiministeriets bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996, som gennemfører Rådets direktiv 76/464/EØF om udledning af visse farlige stoffer til Fællesskabets vandmiljø.

Til stk. 2

Ved godt økologisk potentiale forstås, at der accepteres svage ændringer i værdierne for de relevante biologiske kvalitetselementer i forhold til, hvad der maksimalt ville kunne opnås i det pågældende vandområde med den aktuelle ændrede menneskeskabte fysiske udformning.

Til § 13

Til stk. 1

Bestemmelsen gælder for de forekomster af vand, der er udpeget efter § 8.

Grundvandet skal have en sådan mængde og/eller kvalitet, at det tilknyttede overfladevands miljømål kan opfyldes, men derudover fastsættes et miljømål, der knytter sig til kravene til drikkevandskvalitet, idet der dog tages højde for den anvendte vandbehandlingsordning. Det er reglerne i vandforsyningsloven, der gælder for vandbehandlingsordninger, og langt den største del af det danske drikkevand gennemgår en meget simpel vandbehandling. Med bestemmelsen bibeholdes målet om, at vandforsyningen i Danmark skal baseres på uforurennet grundvand. Der er derfor ikke tale om en realitetsændring.

Til § 14

Skaldyrsdirektivet forudsætter, at der udarbejdes programmer med henblik på at mindske forureningen og sikre, at de udpegede overfladevandområder inden for en frist på seks år efter udpegningen opfylder en række kvalitetskrav. Det vil sige, at skaldyrsdirektivets kvalitetskrav som forudsætning kommer til at

indgå i grundlaget for tilladelser og godkendelser til udledning eller tilførsel af forurenende stoffer til de pågældende områder. 6-års-reglen følger af skaldyrsdirektivet.

Kvalitetskravene omfatter hovedsagelig krav til hygiejniske forhold og til vandets og skaldyrs indhold af nogle metaller og miljøfarlige stoffer. Disse kvalitetskrav og krav til udledninger af miljøfarlige stoffer vil blive fastsat i en bekendtgørelse med hjemmel i § 21.

Til § 15

Til stk. 1

Begrebet kunstigt eller stærkt modificeret overfladevandområde er introduceret i direktivet i erkendelse af, at mange overfladevandområder har væsentlige menneskeskabte ændringer i de fysiske forhold, som kan betyde, at disse overfladevandområder ikke vil kunne opfylde de generelle miljømål om god tilstand, og hvor en genopretning til de oprindelige fysiske forhold kan have en negativ indvirkning på netop den anvendelse, som de fysiske ændringer skal tilgodese. Det drejer sig om ændringer, der er gennemført for at kunne tilgodese flere forskellige anvendelser, såsom sejlads, oplagring af vand, regulering, dræning, beskyttelse mod oversvømmelser eller andre lige så vigtige bæredygtige menneskelige udviklingsaktiviteter.

Hvis opfyldelse af de generelle miljømål vil have en betydelig negativ indvirkning på de i § 15, stk. 1, nr. 1-5, nævnte forhold, kan sådanne overfladevandområder udpeges som kunstige eller stærkt modificerede overfladevandområder.

Som eksempel kan nævnes, at hvis en genopretning vil få negativ virkning på et overfladevandområde, der skal kunne besejles, et tilstødende vandforekomst eller på miljøet som helhed, kan området udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret. Hermed forstås, at en udpegning kan ske, såfremt de nævnte anvendelser ikke vil kunne tilgodeses samtidig med opfyldelsen af det generelle miljømål, og hvis de nyttige mål, der tilsigtes ved de kunstige eller stærkt modificerede karakteristika af overfladevandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Eksempelvis vil en vandløbsstrækning, der er stærkt reguleret for at sikre dræning af tilstødende jorder eller en vandløbsstrækning, der er påvirket af opstemning af vand, kunne udpeges som stærkt modificeret, hvis betingelserne i stk. 2 og 3 er opfyldt. Derimod vil de opstrøms eller nedstrøms beliggende overfladevandområder, hvor de fysiske forhold ikke er ændrede, ikke kunne udpeges som stærkt modificerede. Hvis opstem-

ningen på vandløbet hindrer fiskepassage til opstrøms liggende strækninger, og dette ikke forudsættes afhjulpet, vil disse opstrøms liggende strækninger skulle fastsættes med et mindre strengt miljømål i henhold til § 16. Det vil kun være den delstrækning, der er direkte påvirket af opstemningen, som kan udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret.

Som et andet eksempel kan nævnes, at hvis en genopretning af uddybninger i et overfladevandområde, der skal kunne besejles, vil få negativ virkning på denne anvendelse, kan området udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret.

Da der også er en række betingelser, der skal være opfyldt for at anvende undtagelsesbestemmelsen i § 16, vil den beskrevne situation, hvor der er konsekvenser for andre vandområder ved at udpege et konkret overfladevandområde som kunstigt eller stærkt modificeret, betyde, at en endelig fastsættelse af miljømålene for hvert af disse overfladevandområder forudsætter en vurdering efter både § 15 og § 16.

Der kan med hjemmel i § 21 fastlægges nærmere retningslinjer for udpegning af et kunstigt eller stærkt modificeret overflade vandområde.

Til stk. 2 og 3

Overfladevandområder kan kun udpeges som kunstige eller stærkt modificerede i tilfælde, hvor de nyttige mål, der tilsigtes ved den kunstige eller modificerede udformning af overfladevandområdet, ikke med rimelighed på grund af tekniske vanskeligheder eller uforholdsmæssigt store omkostninger kan opnås med andre midler, som miljømæssigt er en væsentlig bedre løsning.

Overfladevandområder kan ikke udpeges, hvis dette vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af miljømålene i andre forekomster af vand inden for vanddistriktet.

Til § 16

Til stk. 1

For vandforekomster, hvor opfyldelse af de generelle miljømål vil medføre uforholdsmæssigt store omkostninger, er der mulighed for at fastsætte mindre strenge miljømål, hvilket gælder dels hvor vandforekomsten er påvirket af menneskelige aktiviteter, dels hvor de naturlige betingelser er sådanne, at opfyldelse af miljømålet er umuligt.

Der kan vær tale om aktiviteter, der efter deres opmærksomhed stadig giver anledning til påvirkning af vandmiljøet, eksisterende aktiviteter der påvirker vandmiljøet eller fremtidige aktiviteter der forudses at ville påvirke vandmiljøet.

Et konkret eksempel er, at hvis en opstemning på et vandløb hindrer fiskepassage til opstrøms liggende strækninger, og dette ikke forudsættes afhjulpet, så vil disse opstrøms strækninger ikke skulle udpeges som stærkt modificerede, men derimod skal der fastsættes mindre strenge miljømål, jf. dog bemærkningerne til § 15. Et andet eksempel er den fysiske påvirkning på plante- eller dyreliv, som en rekreativ udnyttelse af vandforekomsten medfører, og som accepteres af hensyn til denne udnyttelse.

Til stk. 2

Bestemmelsen betyder, at der ved fastsættelsen af mindre strenge miljømål ud over de miljømæssige forhold også skal ske en afvejning af andre forhold, herunder socioøkonomiske behov. Der kan med hjemmel i § 21 fastlægges nærmere retningslinjer for denne afvejning.

Til stk. 3 og 4

Ved fastsættelse af mindre strenge miljømål forudsættes det, at der træffes foranstaltninger til at sikre, at der for overfladevand opnås den bedst mulige økologiske og kemiske tilstand, og for grundvand, at dets gode tilstand ændres mindst muligt i betragtning af de indvirkninger, der ikke med rimelighed kunne være undgået på grund af de menneskelige aktiviteter eller forureningens karakter. Endvidere skal det sikres, at der ikke sker en yderligere forværring af tilstanden for den berørte vandforekomst.

Fastsættelse af mindre strenge mål kan ikke ske, hvis dette vedvarende udelukker eller hindrer opfyldelse af miljømålene i andre forekomster af vand inden for vanddistriktet.

Til § 17

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 4, stk. 7. Bestemmelsen fastsætter, at nye aktiviteter, der vil medføre ændringer i en vandforekomsts fysiske udformning (hydromorfologiske forhold), kan gennemføres selvom det kan hindre opfyldelsen af de generelle miljømål. Der kan f.eks. være tale om udlægning af nye havneområder, kanaler, kunstige øer, bæredygtigt fiskeri eller fiskeopdræt.

Stk. 1 knytter sig til de tilfælde, hvor der er behov for, at vandforekomstens miljømål efter udviklingsaktivitetens udførelse fastsættes til mindre end god.

Alle betingelserne i stk. 1, nr. 1-3, samt stk. 3 skal være opfyldt. Betingelserne følger af direktivets art. 4, stk. 7.

Stk. 2 knytter sig til de tilfælde, hvor der er behov for at forringe kvaliteten, men ikke mere end at god

tilstand kan fastholdes. Betingelserne i stk. 1, nr. 1-3, samt stk. 3 skal være opfyldt.

Jævnfør stk. 1, nr. 1, skal indvirkninger mindskes mest muligt, hvorved der skal forstås, at der skal tages alle praktisk gennemførlige skridt for at mindske den skadelige virkning.

Der kan fastsættes nærmere retningslinjer for anvendelsen af § 17 med hjemmel i § 21.

Til § 18

Til stk. 1

Det følger af § 11, at tilstanden i en vandforekomst ikke må forringes, og i de tilfælde hvor tilstanden er bedre end god, skal miljømålet fastsættes i overensstemmelse hermed, medmindre betingelserne i § 17, stk. 2 er opfyldt. Ligeledes følger det af § 20, at strengere miljømål, der er fastsat i medfør af anden lovgivning, går forud for denne lovs generelle miljømål om god tilstand.

For andre vandforekomster, hvor der er et ønske om et strengere miljømål for at kunne tilgodese specifikke interesser, giver § 18 hjemmel til at fastsætte sådanne mål. Der kan med hjemmel i § 21 fastsættes nærmere retningslinjer for anvendelsen af § 18.

Til stk. 2

Hvis det overvejes at fastsætte et strengere miljømål, skal der foretages en samlet afvejning af de samfundsmæssige interesser. I så fald skal den gældende relevante regionplanlægning inddrages. Såfremt fastsættelse af strengere miljømål vil være i strid med retningslinjerne i den gældende regionplan, må der ske en prioritering mellem de forskellige interesser, og enten må det opgives at fastsætte et strengere mål, eller regionplanen må ændres.

Til § 19

Til stk. 1

Bestemmelsen giver mulighed for undtagelse fra hovedreglen om, at miljømålene skal opfyldes inden den 22. december 2015.

Til stk. 2

En fristforlængelse kan blive aktuel i situationer, hvor det ønskes at fordele iværksættelsen af foranstaltninger over to eller tre planperioder. Det kan enten være fordi der er behov for så store forbedringer, at de af tekniske årsager kun kan gennemføres i faser, der overskrider tidsplanen, eller fordi der vil være uforholdsmæssigt store omkostninger forbundet med

færdiggørelse af forbedringerne inden for tidsplanen eller en kombination af disse grunde.

En anden grund til at forlænge tidsfristen kan være situationer, hvor den forbedrende virkning af de iværksatte foranstaltninger ikke kan nå at indtræde inden for den første eller anden periode af vandplanen.

Til stk. 3

Der kan højst ske fristforlængelse til to revisioner af planen svarende til 12 år, og alene naturlige forhold kan begrunde yderligere fristforlængelse. For eksempel kan udbredelse af naturlige vegetationer som ålegræs tage længere tid og nødvendiggøre yderligere udsættelse.

Der kan med hjemmel i § 21 fastsættes nærmere retningslinjer for anvendelsen af § 19.

Til § 20

Til stk. 1

Et eksempel på strengere krav i medfør af anden lovgivning kan være en kystvandslokalitet, der er udlagt til badestrand, jf. bkg. nr. 292 af 23. juni 1983 om badevand og badestrande. Her vil både krav til god tilstand af overfladevand og krav til badevandskvalitet være gældende.

Til stk. 2

Kortere tidsfrister vil sige frister, der ligger før den 22. december 2015. Et eksempel er fristen for opfyldelse af målene i byspildevandsdirektivet inden 2006, jf. bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 (spildevandsbekendtgørelsen).

Til § 21

Til stk. 1

Der vil blive udarbejdet en bekendtgørelse, som vil indeholde en række tekniske bestemmelser, der specificerer bestemmelserne i lovens kapitel 6, jf. bemærkninger til disse bestemmelser.

Til kapitel 7

Til § 22

Overvågningsprogrammerne skal anvendes til at følge udviklingen i den generelle tilstand, identificere problemområder og følge udviklingen i problemområderne, når foranstaltningerne i indsatsprogrammerne sættes i værk. Overvågningsprogrammerne skal være iværksat senest den 22. december 2006. Det vurderes, at der med resultaterne fra den eksisterende overvågning allerede er grundlag for at identificere problemområderne i forbindelse med karakteriserin-

gen og vurderingen af vanddistriktet inden den 22. december 2004 (basisanalysen).

Resultaterne af overvågningen skal præsenteres i vandplanen, hvor den faktiske tilstand af de enkelte vandforekomster klassificeres efter samme målestok som benyttes i relation til fastsættelse af miljømålene ("høj tilstand", "god tilstand", "moderat tilstand", "ringe tilstand" og "dårlig tilstand", for grundvand dog kun enten "god" eller "dårlig" tilstand), og som sådan skal kunne vise om målene er opfyldt.

I forbindelse med fastlæggelse af overvågningsprogrammer vil øvrige overvågningsdata med fordel kunne inddrages. Det drejer sig bl.a. om overvågningsdata fra vandværkernes boringskontroller og evt. varslingsboringer, analyser af overfladevandskvaliteten for recipienter der løber langs kildepladser for grundvandsindvinding. I forhold til spildevandsovervågningsdata ligger der supplerende data i form af driftsdata fra renseanlæg og mange steder desuden målinger på recipienter.«

Der vil blive udarbejdet en bekendtgørelse om overvågning af vandtilstanden, der fastsætter nærmere regler for overvågningen, og herunder opgavefordelingen mellem staten og amtskommunerne.

Til kapitel 8

Til §§ 23, 24, 25 og 26

Bestemmelserne gennemfører direktivets artikel 11 om udarbejdelse af indsatsprogrammer. Indsatsprogrammet indgår som en del af vandplanen.

Med bestemmelsen i § 24 er der en forpligtelse til at følge op på de problemstillinger, der er kortlagt i basisanalysen, særligt i de områder, hvor det er vurderet, at det ikke er sandsynligt, at miljømålene kan opfyldes.

Ved »iværksat« i § 25, stk. 2, forstås, at de foranstaltninger, som indsatsprogrammet har peget på, skal være foretaget senest den 22. december 2012. Det betyder, at tilladelser skal være revideret, og tiltag skal være gennemført inden for denne frist. Som eksempel kan nævnes, at for et renseanlæg, hvor der skal ske forbedret rensning, skal der i perioden fra 2009 til 2012 gives en revideret tilladelse til udledning, hvor fristen for udbygning af anlægget er fastsat, så renseanlægget er i stand til at overholde de skærpede krav fra 2012. Hvis det ikke er teknisk eller økonomisk gennemførligt, er der mulighed for at anvende bestemmelserne i § 16.

I det følgende gennemgås de konkrete krav til indholdet af indsatsprogrammet som fremgår af direkte-

vets artikel 11, og som vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

Der er krav om, at der skal være grundlæggende foranstaltninger i et indsatsprogram og derudover kan der være behov for supplerende foranstaltninger for at opfylde miljømål for vandforekomsterne.

Grundlæggende foranstaltninger i indsatsprogrammer:

a) Der skal i programmet angives de allerede gennemførte og planlagte tiltag med henblik på at opfylde krav til fællesskabslovgivning på vandområdet. Fællesskabslovgivning er direktiver omfattende badevand, fuglebeskyttelse, drikkevand, risiko ved uheld (Seveso), VVM, spildevandsslam, byspildevand, plantebeskyttelsesmidler, nitrat, habitat, IPPC og direktiv om miljøfarlige stoffer (76/464/EØF).

Tiltag kan være gennemført både ved national regulering (f.eks. nitrat og plantebeskyttelsesmidler) og ved regional regulering i forbindelse med påbud, tilladelser og godkendelser.

b) Foranstaltninger med henblik på dækning af omkostninger ved vandanvendelsen. Dette omfatter omkostninger til vandforsyning, spildevandshåndtering og vandløbsvedligeholdelse. Området er generelt reguleret, hvorfor der i indsatsprogrammet må henvises til denne regulering.

c) Foranstaltninger, der skal fremme en effektiv og bæredygtig vandanvendelse med henblik på at opfylde miljømål. Dette er omfattet af national regulering af vandforsyning og spildevandshåndtering, og der skal derfor i indsatsprogrammet henvises hertil.

d) Foranstaltninger med henblik på at sikre krav til kvalitet af drikkevand, herunder foranstaltninger til sikring af vandkvaliteten med henblik på at reducere omfanget af den rensning, der kræves ved fremstilling af drikkevand. Herudover vil der skulle ske en udpejning og prioritering af indsatsområder og fastsætter en tidsplan for udarbejdelse af indsatsplanerne, som hidtil er sket i vandressourceplanlægningen og regionplanen.

e) Kontrol med indvinding af vand.

Vandforsyningsloven indeholder bestemmelser om kontrol med vandindvindingen. Al indvinding af vand kræver tilladelse efter vandforsyningsloven. Tilladelsen er altid tidsbegrænset. Tilladelsen kan tilbagekalles, hvis væsentlige samfundsmæssige hensyn, herunder hensynet til miljøbeskyttelsen, gør det nødven-

digt. Der er krav om, at amtskommunerne opretholder registre over tilladelser til indvindinger, ligesom der er krav om tilsyn med de indvundne vandmængder.

f) Kontrol med kunstig infiltration eller forøgelse af grundvandsforekomster.

Vandindvinding med henblik på kunstig infiltration kræver – som al anden indvinding af vand – forudgående tilladelse efter vandforsyningslovens almindelige regler. Tilladelsen er tidsbegrænset. Selve infiltrationen eller forøgelsen af grundvandsforekomsten kræver forudgående tilladelse efter miljøbeskyttelseslovens § 19. Der er ikke krav om tidsbegrænsning af tilladelser efter § 19, men tilladelsen kan til enhver tid ændres eller tilbagekaldes under hensyn til bl.a. miljøbeskyttelsen. Da tilladelsen til vandindvinding er tidsbegrænset, vil spørgsmålet om fortsat infiltration efter § 19 blive taget op i forbindelse med en ny tilladelse til indvinding.

g) Punktkilder.

Der skal ske en opgørelse af alle punktkilder, der har betydning for miljøtilstanden i vandområderne. Punktkilderne er i dag alle regulerede via miljøbeskyttelsesloven i form af godkendelser og tilladelser. Bestemmelsen omfatter hydrauliske parametre, fysiske-kemiske parametre, mikrobiologiske parametre og miljøfarlige stoffer inkl. tungmetaller.

Punktkildeemissioner til atmosfæren, der medfører deposition til overfladevandområder, er også omfattet.

Indsatsprogrammet skal endvidere referere til de stoffer, som der er et generelt forbud mod at tilføre vandet, som angivet i spildevandsbekendtgørelsen.

Der skal ske regelmæssig revision af tilladelser, godkendelser og andre reguleringsværktøjer med henblik på opfyldelse af den ønskede miljøtilstand, og indsatsprogrammet skal give en oversigt over dem, der forudsættes revideret.

h) Diffuse kilder.

For diffuse kilder, der kan være årsag til forurening, skal indsatsprogrammet rumme foranstaltninger til forebyggelse eller regulering af emissioner af forurenende stoffer. Diffuse kilder omfatter f.eks. tab fra drift af landbrug, pesticidanvendelse, luftbåren forurening, samt tab af stoffer fra almindelig og udbredt anvendelse af produkter.

Tab af næringsstoffer fra drift af landbrug er i dag overvejende reguleret i generelle regler. Indsatsplaner efter vandforsyningsloven giver dog mulighed for en regional/lokal regulering af hensyn til beskyttelsen af drikkevandsinteresserne. I øjeblikket arbejdes der under VMP III med at vurdere en eventuel yderligere re-

gulering af landbruget med hensyn til tab af kvælstof og fosfor, herunder en regional regulering.

Den nuværende regulering af miljøfarlige stoffer findes i bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 om kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet.

i) Andre betydelige negative indvirkninger.

Foranstaltninger med henblik på beskyttelse mod alle andre betydelige negative indvirkninger på vandets tilstand, navnlig foranstaltninger for at sikre, at vandforekomsterne opfylder kravene til miljøkvalitet. Der tænkes her især på indvirkninger på de hydromorfologiske forhold.

Typer af påvirkning omfattet af bestemmelsen kan eksempelvis være råstofindvinding, fiskeri, vedligeholdelse af overfladevandområder med henblik på sejlads eller afledning af vand.

j) Forbud mod direkte udledning af visse forurenende stoffer til grundvand.

Denne bestemmelse er implementeret i Miljøministeriets bekendtgørelse nr. 501 af 21. juni 1999 om spildevandstilladelser m.v. efter miljøbeskyttelseslovens kapitel 3 og 4, § 24. Amtsrådet kan dog til videnskabeligt formål til karakterisering, beskyttelse eller genopretning af vandforekomster meddele tilladelse. Der skal redegøres for sådanne tilladelser i indsatsprogrammet.

Stofflisten angivet i bekendtgørelsen skal opdateres i overensstemmelse med direktivet, ligesom det skal overvejes, om anvendelsesområdet for spildevandsbekendtgørelsen skal udvides i overensstemmelse med direktivet, f.eks. til reinjektion ved bygge- og anlægsarbejder, råstofindvinding og oplagring m.v.

k) Foranstaltninger med henblik på at eliminere forurening af overfladevand med prioriterede stoffer.

For vandrammedirektivets prioriterede stoffer vil udgangspunktet være at sikre, at kvalitetskrav opfyldes generelt og i de lokale vandforekomster, hvortil udledninger sker. Desuden skal det sikres, at der sker en vedvarende reduktion i tilførsel af disse stoffer. For prioriterede farlige stoffer er målet at bringe udledning til ophør. Heri indgår en reduktion af den samlede tilførsel af miljøfarlige stoffer for at bidrage til at opfylde målene i relevante internationale aftaler vedrørende havmiljøet om at standse eller udfase udledninger, emissioner og tab af prioriterede farlige stoffer med det endelige mål at opnå koncentrationer i havmiljøet nær baggrundsværdierne for naturligt forekommende stoffer og tæt på nul for menneskeskabte syntetiske stoffer. Denne regulering kan ske via ud-

ledningstilladelser, godkendelser, anvendelsesbegrænsninger m.v. med henblik på opfyldelse af miljøbeskyttelseslovens krav om anvendelse af mindst forurenende teknologi ved regulering af udledning af disse stoffer for at opfylde kvalitetskrav for overfladevand for disse stoffer. Der vil for de prioriterede stoffer blive tale om en regulering, som dels fastlægges på Fællesskabsniveau og dels på regionalt niveau i det omfang, fællesskabsbestemmelserne ikke er tilstrækkelige for at kunne opfylde miljømålene.

For alle øvrige stoffer, der ikke er prioriteret, skal der ske en progressiv reduktion af forureningen med henblik på opfyldelse af miljømål for kemisk tilstand i form af kvalitetskrav. Denne regulering skal ligeledes ske via tilladelser og godkendelser m.v.

Bekendtgørelse nr. 921 af 8. oktober 1996 danner grundlag for fastsættelse af kvalitetskrav for vandområder og krav til udledning af visse farlige stoffer til vandløb, søer eller havet.

l) Forebyggelse af tab i forbindelse med uheld.

Der skal i indsatsprogrammerne være:

- foranstaltninger, der er nødvendige for at forebygge betydelige tab af forurenende stoffer fra tekniske anlæg og
- foranstaltninger, der er nødvendige for at forebygge og/eller reducere virkningerne af forurening som følge af ulykker, f.eks. som følge af oversvømmelse, herunder systemer til at opdage eller varsle sådanne begivenheder og i forbindelse med ulykker, som ikke med rimelighed kunne have været forudsagt, alle passende foranstaltninger til nedbringelse af risikoen for vandøkosystemerne.

Det vurderes, at der overvejende kan henvises eller refereres til eksisterende reguleringer, idet der i dag allerede i forbindelse med spildevandsgodkendelser og tilladelser tages højde for uheldsforebyggelse, og der er kontrolordning for beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning. Virksomheder med særlig risiko er omfattet af bekendtgørelse om kontrol med risikoen for større uheld med farlige stoffer.

Sikring mod oversvømmelse er generelt reguleret via vandløbsreguleringer, jf. vandløbsloven, og meddelelse af tilladelser til udledning, jf. miljøbeskyttelsesloven.

Der findes for transport, opbevaring og salg af olie/benzin en række tilladelses- og godkendelsesordninger.

Det må forudses, at der kan være behov for at revidere visse tilladelser og godkendelser for at sikre en tilstrækkelig forebyggelse af tab i forbindelse med uheld. Behov for revision er en konkret afvejning til-

ladelsesmyndigheden må foretage ved at se på udledningen eller den mulige udledning/tab, tilstanden af det vandområde og mulige effekter af uheld. Særligt for de saltvandsbaserede fiskeopdræt, reguleret via bekendtgørelse nr. 640 af 17. september 1990, er der vurderet behov for at indføre bestemmelser om forebyggelse af tab.

Supplerende foranstaltninger i indsatsprogrammer:

Ud over de grundlæggende foranstaltninger kan der i indsatsprogrammerne fastsættes supplerende foranstaltninger med det formål at opfylde miljømål. Supplerende foranstaltninger vil skulle fastsættes i det omfang, de grundlæggende foranstaltninger ikke er tilstrækkelige til at opfylde de fastsatte miljømål. Direktivets bilag VI, del B rummer en vejledende liste over supplerende foranstaltninger.

Først når basisanalysen er gennemført med udgangspunkt af 2004, vil der være grundlag for at vurdere omfanget af vandforekomster, hvor miljømål ikke kan opfyldes, og dermed behovet for foranstaltninger i indsatsprogrammerne.

Der er i dag i Danmark allerede gennemført en række nationale tiltag, som vil være at sammenligne med supplerende foranstaltninger. Det drejer sig om indsatsplaner efter vandforsyningsloven. Indsatsen sker for at forebygge forringelser af tilstanden i grundvandet f.eks. via dyrkningsaftaler, oprydning af forureningskilder eller reduktion af vandindvindingen.

Med hensyn til indsats over for udvaskning af nitrat findes en række foranstaltninger:

Vådområder

Der er via lov nr. 478 af 1. juli 1998 om ændring af miljøbeskyttelsesloven, naturbeskyttelsesloven, vandløbsloven og planloven skabt mulighed for genopretning af vådområder, og via regler udstedt af Fødevarerministeriet er der mulighed for tilskud til miljøvenlige jordbrugsforanstaltninger. Desuden er der via bekendtgørelse nr. 881 af 23. juli 1998 mulighed for tilskud til økologisk jordbrugsproduktion.

Skovrejsning

Ved behandling og prioritering af ansøgninger om tilskud til skovrejsning blev der fra 1999-ansøgningsrunden foretaget en målretning til varetagelse af beskyttelse af drikkevandet.

Vandmiljøplan III

Der skal i forbindelse med forberedelserne af VMP III tilvejebringes et fagligt grundlag for en regional baseret beskyttelse af vandmiljøet mod kvælstof og

fosfor i forhold til landbrugets diffuse udledninger. Der vil blive indledt forhandlinger om VMP III ultimo 2003.

Der vil på baggrund af basisanalyserne af vanddistrikterne blive taget stilling til eventuelt behov for yderligere supplerende foranstaltninger.

Opfølgning på manglende målopfyldelse

Hvis overvågning eller andre data viser, at miljømål ikke kan forventes opfyldt, skal årsagen hertil undersøges, de relevante tilladelser og godkendelser gennemgås og evt. revideres, overvågningsprogrammer revideres, og der skal fastsættes de yderligere foranstaltninger, som er nødvendige for at opfylde miljømål.

Der er dog under særlige omstændigheder, force majeure eller naturlige forhold mulighed for at afvige herfra.

Øget forurening af havet

Ved gennemførelse af foranstaltninger optaget i et indsatsprogram skal den myndighed, der er ansvarlig for gennemførelse af en foranstaltning, tage alle relevante skridt for at undgå øget forurening af havet. Grundlæggende foranstaltninger må ikke hverken direkte eller indirekte medføre øget forurening af overfladevand. Dette krav gælder dog ikke, hvis overholdelse heraf vil medføre øget forurening af miljøet som helhed.

Bekendtgørelse om indsatsprogrammer og vandplaner

Der vil blive udarbejdet en bekendtgørelse, hvor miljøministeren vil fastsætte nærmere regler for indholdet af indsatsprogrammerne og vandplaner i øvrigt.

Til kapitel 9

Til § 27

Til stk. 1

Formålet med statusrapporterne er at holde Kommissionen underrettet om gennemførelsen af indsatserne i vandplanen. Kommissionen skal på baggrund af rapporterne for vanddistrikterne udarbejde en samlet rapport om gennemførelsen af vandrammedirektivet. Det forventes, at Kommissionen udsender et paradigma for denne indberetning til medlemsstaterne. Miljøministeriet vil på baggrund heraf fastsætte krav til indberetning fra amterne. Indberetningen skal ske til Miljøministeriet.

Til kapitel 10

Til § 28

Til stk. 1-3

Bestemmelserne fastlægger den procedure, der skal følges ved udarbejdelse af samtlige dokumenter, der skal tilvejebringes i forbindelse med vandplanen, samt af selve vandplanen.

Med modellen fastholdes dels vanddistriktsmyndighedens koordinerende opgave i vanddistriktet, dels myndighedsstrukturen i dansk vandforvaltning med amtskommuner og kommuner som primære opgaveansvarlige. Med baggrund heri kan de nye opgaver, der følger af vandrammedirektivet, integreres og baseres på den nuværende kompetencefordeling. Vandforvaltningen vil fortsat ligge hos de amtskommunale og kommunale myndigheder. Herved sikres og fastholdes et lokalt interessefællesskab og en stor grad af lokalt kendskab til forholdene i vanddistrikterne.

Det er amtsrådet, som inden for sit geografiske område er ansvarlig for, at der udarbejdes de nødvendige bidrag, således at vanddistriktsmyndigheden kan tilvejebringe samlede forslag for vanddistriktet. Med fastsættelse af en forpligtelse til at inddrage de berørte kommuner og berørte statslige myndigheder i udarbejdelsen af vandplanen, herunder fastsættelse af miljømål og udarbejdelse af indsatsprogrammet m.v., tilgodeses behovet for samspil mellem de planlæggende myndigheder og de udførende og/eller finansierende myndigheder. Der er herved lagt vægt på, at en tæt involvering af både amtskommuner og kommuner samt berørte statslige myndigheder i en reel dialog i planlægningsprocessen vil skabe det bedst mulige grundlag for en praktisk gennemførelse af den indsats, der er nødvendig for at forbedre vandmiljøet. Inddragelse af de berørte kommuner og berørte statslige myndigheder skal ske i så god tid, at de i loven fastsatte frister for offentliggørelse af den endelige vandplan kan overholdes.

Det er vanddistriktsmyndigheden, som tilvejebringer et samlet forslag for vanddistriktet for hver af de i stk. 1 nr. 1-7 nævnte forslag.

Det forhold, at vanddistriktsmyndigheden ikke kan træffe beslutninger på vegne af de andre amtsråd, indebærer, at forslag til vandplanen for vanddistriktet skal godkendes af samtlige amtsråd, før forslaget kan sendes i høring.

Vedtagelsen af forslagene skal i lighed med vedtagelse af regionplanforslag ske i selve amtsrådet, og i hovedstadsområdet tillige af Hovedstadens Udviklingsråd.

Til stk. 4

Der skal gives de berørte kommuner i vanddistriktet lejlighed til, inden forslaget til vandplan offentliggøres, at fremsætte indsigelse mod forslag til prioriteringen af foranstaltninger i det samlede forslag til indsatsprogram, som er en del af vandplanen.

Selvom de berørte kommuner i forbindelse med den offentlige høring kan få indflydelse på det samlede indsatsprogram, vil der kunne opstå situationer, hvor vanddistriktsmyndigheden i forbindelse med den endelige afvejning af det samlede indsatsprogram for hele vanddistriktet tilvejebringer et indsatsprogram, der kan synes uacceptabelt for de berørte kommuner. De berørte kommuners indsigelsesret er derfor begrænset til et specifikt "klagetema". "Klagetemaet" vil være spørgsmålet om den mest cost-effektive kombination af foranstaltninger for en eller flere vandforekomster i distrikter, der har direkte indflydelse på administrationen eller økonomien i den pågældende kommune. Kan der ikke opnås enighed mellem kommunalbestyrelsen og vanddistriktsmyndigheden, skal vanddistriktsmyndigheden indbringe sagen for miljøministeren, som træffer afgørelse.

Til § 29

Stk. 1, 2 og 3

Bestemmelsen gennemfører vandrammedirektivets artikel 14 om offentlig oplysning og høring, herunder fastsættelse af tidsfrister for offentliggørelse af arbejdsprogrammet, oversigten over de væsentlige vandforvaltningsmæssige opgaver, som skal løses, og vandplanen. Artiklen fastsætter endvidere en frist på mindst 6 måneder for fremsættelser af indsigelser. Denne frist er videreført i lovforslaget.

Det foreslås, at kredsens af personer og myndigheder, der kan fremsætte indsigelse over for forslagene, er ubegrænset. Med indsigelse forstås ikke en vøret, jf. dog nedenstående om miljøministerens indsigelse. Det er derfor amtsrådenes beslutning, om indsigelsen skal give anledning til ændringer i vandplanen, og i sidste instans ministerens, hvis ikke samtlige amtsråd kan blive enige.

Efter stk. 1, skal der ske en offentlig annoncering af forslagene. Annoncen skal indeholde oplysninger om, at der er udarbejdet forslag, og hvor forslagene kan rekvireres, eventuelt mod betaling. Selve offentliggørelsen bør ske i lokale dag- og/eller ugeblade, der har almindelig udbredelse i vanddistriktet, på amtets hjemmeside og i øvrigt på den måde, det er almindeligt brugt. Forslagene skal være offentligt tilgængelige, hvilket betyder, at der skal være adgang til at læse dem, f.eks. i amtets forvaltning, på biblioteker eller

lignende. Dokumenterne skal også kunne udleveres, eventuelt med betaling.

Til stk. 4

Fremsendelse af forslaget til miljøministeren samt øvrige relevante myndigheder kan ske i trykt såvel som i elektronisk format. Det foreslås, at ministeren får bemyndigelse til at udarbejde nærmere regler om, at planforslag skal sendes til andre som berøres af planen, f.eks. lodsejere der berøres af planforslaget.

Til stk. 6

Med forslaget skabes hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvordan annoncering skal ske, f.eks. hvis der opstår behov for særlige krav til elektronisk annoncering og offentlig tilgængelighed via eksempelvis internettet.

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til at fastsætte regler om betaling for udlevering af dokumenterne fra offentlige myndigheder. Beløbet, som fastsættes som betaling, skal alene afspejle omkostningerne ved trykning, fotokopiering mv.

Til § 30

Bestemmelsen svarer til den gældende planlovs § 27.

I forbindelse med den endelige vedtagelse af vandplanen kan det besluttes, at der skal ske ændringer i planen. Beslutningen om at ændre planen kan blandt andet bero på de indkomne indsigelser. Ændringer, der alene udgør en justering af basisanalysens oplysninger, kan ske uden yderligere høring. Såfremt ændringerne på væsentlig måde berører andre end de myndigheder eller borgere, hvis indsigelse har foranlediget ændringerne, skal disse høres forud for den endelige vedtagelse af planen. Som væsentlige ændringer, der forudsætter høring, kan blandt andet nævnes inddragelse af nye områder og udtagning områder, der var omfattet af forslaget til indsatsprogrammet. Såfremt der i forbindelse med vandplanens vedtagelse sker så omfattende ændringer af planens indhold, at der reelt er tale om et nyt planforslag, vil procedurerne for vandplanens tilvejebringelse skulle følges. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis der i planen foretages omfattende omprioriteringer i forhold til den indsats, der var anført i forslaget.

Til § 31

Til stk. 1

Efter stk. 1 skal der ske en offentlig annoncering. Annoncen skal indeholde oplysninger om, at de i stk. 1, nr. 1-7 nævnte dokumenter er endeligt god-

F. t. l. vedr. miljømål m.v. for vandforekomster m.m.

kendt, og hvor de kan rekvireres, eventuelt mod betaling. Selve offentliggørelsen bør ske i lokale dag- og/eller ugeblade, der har almindelig udbredelse i vanddistriktet, på amtets hjemmeside og i øvrigt på den måde, det er almindeligt brugt. De nævnte dokumenter skal være offentligt tilgængelige, hvilket betyder, at der skal være adgang til at læse dem, f.eks. i amtets forvaltning, på biblioteker eller lignende. Dokumenterne skal også kunne udleveres, eventuelt mod betaling.

Til stk. 2

Planen skal desuden sendes til de berørte myndigheder. Fremsendelse af forslaget til miljøministeren samt øvrige relevante myndigheder kan ske i trykt såvel som i elektronisk format.

Til stk. 3

Med forslaget skabes hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvordan annoncering skal ske, f.eks. hvis der opstår behov for særlige krav til elektronisk annoncering og offentlig tilgængelighed via eksempelvis internettet.

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til at fastsætte regler om betaling for udlevering af dokumenterne fra offentlige myndigheder. Beløbet, som fastsættes som betaling, skal alene afspejle omkostningerne ved trykning, fotokopiering m.v.

*Til kapitel 11**Til §§ 32 og 33*

Det kan komplicere beslutningsprocessen, at samtlige amtsråd/Hovedstadens Udviklingsråd skal godkende ethvert samlet forslag for vanddistriktet, og der vil i særlige tilfælde kunne opstå vanskeligheder for vanddistriktsmyndigheden med at få den koordinerende opgave løst. Derfor skal vanddistriktsmyndigheden indbringe uenigheder for miljøministeren, som herefter træffer afgørelse.

Tilsvarende forpligtelse til at bringe sagen for ministeren er der i de situationer, hvor der ikke kan opnås enighed mellem en kommunalbestyrelse og vanddistriktsmyndigheden om det endelige forslag til prioriteringer i indsatsprogrammet.

Til § 34

Miljøministeren kan, til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser, fremsætte indsigelse mod forslag til vandplan. Ministeren udøver, efter henvendelse fra relevante statslige myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget til vandplan, indsigelsesretten på vegne af den berørte

statslige myndighed. De statslige interesser, der vil kunne omfattes af indsigelsesretten, kan blandt andet være statslige bygge- og anlægsarbejder, råstofindvinding, fiskeriinteresser eller andet af væsentlig interesse for staten, mens de internationale forpligtelser, der vil kunne føre til indsigelser, blandt andet kan fremgå af fugle- og habitatdirektivet eller konventioner på miljø- og naturområdet. Ministeren kan desuden gøre indsigelse såfremt vandplanen strider mod nærværende lovs bestemmelser.

Ministeren bemyndiges til at indlede nye forhandlinger med de ansvarlige myndigheder og fungere som mægler med henblik på at opnå enighed om et tilfredsstillende resultat. Kan enighed ikke opnås, træffer ministeren den endelige beslutning.

Såfremt ministeren gør indsigelse, kan et planforslag kun vedtages endeligt, når der er opnået enighed om de nødvendige ændringer mellem ministeren, der repræsenterer de involverede statslige myndigheder, og den pågældende planmyndighed. Uafklarede spørgsmål afgøres af ministeren.

*Til kapitel 12**Til § 35*

Med bestemmelsen overføres en del af gebyrbestemmelsen i § 52 c i vandforsyningsloven til denne lov. Det, der overføres, er hjemlen til at opkræve gebyr for de opgaver, der overføres fra vandforsyningsloven til denne lov, og som der hidtil har kunnet kræves gebyr for i medfør af vandforsyningsloven. Gebyrbestemmelsen i vandforsyningsloven foreslås indskrænket tilsvarende, jf. det samtidig fremsatte forslag til lov om ændring af vandforsyningsloven, miljøbeskyttelsesloven, jordforureningsloven og planloven. Der er således ikke tale om nogen realitetsændring.

Der vil kunne opkræves gebyr for amtsrådets udgifter til følsomhedskortlægning i forbindelse med den del af basisanalysen, der knytter sig til drikkevandsressourcerne. Der er alene tale om gebyr for kortlægning, der finder sted inden for områder udpeget som områder med særlig drikkevandsinteresser eller inden for indvindingsoplande til almene vandforsyningsanlæg, hvilket svarer til det, der kan pålægges gebyr for i dag i medfør af vandforsyningslovens § 52 c. Der er ikke tale om en udvidelse af det område, amtsrådene kan kræve gebyr for.

Med hensyn til fastsættelsen af gebyrer og regnskabsmæssig dokumentation gælder de samme krav som efter vandforsyningsloven. Det foreslås, at det som hidtil skal være muligt at fastsætte et samlede gebyr, både for den del, der efter forslaget skal fastsættes i

medfør af vandforsyningsloven, og for den del, der skal fastsættes efter denne lov. Det betyder, at amtsrådene ikke skal føre separate regnskaber for udgifter, der er omfattet af gebyrbestemmelsen i denne lov og § 52 c i vandforsyningsloven.

Med hensyn til, hvem gebyret påhviler, og hvordan gebyret skal fordeles på disse, gælder de samme regler som hidtil, idet der henvises til reglerne i vandforsyningslovens § 52 c, stk. 3. Det er således indehavere af større indvindingsrettigheder, der skal betale gebyr.

I lighed med hvad der er gældende efter vandforsyningsloven, kan amtsrådets fastsættelse af gebyrstørrelsen ikke påklages til anden administrativ myndighed.

De øvrige regler i vandforsyningslovens § 52 c foreslås at finde tilsvarende anvendelse.

Til Afsnit III

Til kapitel 13

Til § 36

Til stk. 1

Områderne er i dag udpeget med hjemmel i planloven og statens højhedsret. I forbindelse med at der tilvejebringes ny lovgivning om planlægning i de internationale naturbeskyttelsesområder har man fundet det rigtigst, at der i samme lov tilvejebringes en hjemmel til også at udpege områderne. Der er kun tale om at tilvejebringe en ny hjemmel til at udpege de internationale naturbeskyttelsesområder.

Områderne er udpeget i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003, med hjemmel i planlovens § 3, stk. 1 og 2. Områder på søterritoriet er udpeget med hjemmel i Statens Højhedsret over søterritoriet. Områderne er udpeget af hensyn til arter og naturtyper omfattet af habitatdirektivets bilag 1 og 2, af fuglebeskyttelsesdirektivets bilag 1 samt for internationalt vigtige forekomster af trækfugle. Denne udpegning af de konkrete områder bliver opretholdt, og de skal således ikke udpeges på ny.

Efter direktiverne kan der på baggrund af overvågningen tænkes behov for enten at udpege supplerende områder eller ophæve områder, hvis den naturlige udvikling berettiger hertil. Der må forventes behov for supplerende udpegning af marine off-shore områder, når det igangværende EU-arbejde herom afsluttes i løbet af 1-2 år.

Miljøministeren vil som hidtil ved nye udpegninger og ændringer gennemføre en offentlig høring, og Fødevareministeriet, Trafikministeriet, Forsvarsministeriet, Økonomi- og Erhvervsministeriet eller andre mi-

nisterier vil som hidtil blive inddraget i forberedelsen af eventuelle udpegninger eller ændringer.

Til stk. 2

Udpegningen af internationale naturbeskyttelsesområder er bindende for myndighederne. Bestemmelsen forpligter myndighederne til, indenfor rammerne af den gældende lovgivning, at fremme formålet med udpegningen, det vil sige opnåelse eller opretholdelse af gunstig bevaringsstatus, ved udøvelse af deres skønsmæssige beføjelser. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Til stk. 3

Hjemlen som svarer til planlovens § 3, stk. 2, kan blandt andet udnyttes til at videreføre det forbud mod visse planlægningsmæssige aktiviteter inden for de internationale naturbeskyttelsesområder, der fremgår af § 3 i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder.

Til kapitel 14

Til § 37

Til stk. 1

Forslaget om at tillægge amtsrådet kompetence til at foretage naturplanlægning for de internationale naturbeskyttelsesområder indenfor kystvandene er begrundet i, at den nødvendige indsats for at opfylde vandrammedirektivets og de to naturdirektivets krav i kystvandene, i vid udstrækning vil være sammenfaldende. Afgrænsningen vil således komme til at svare til den afgrænsning, der er foretaget i bilag 1 i vejledning i recipientkvalitetsplanlægning, del 2, kystvande, miljøstyrelsen 1983. Afgrænsningen svarer således også til den afgrænsning hvorefter amtet skal sikre opnåelsen af god økologisk tilstand og økologisk potentiale, jf. lovens bilag 1. Der ændres ikke i øvrigt ved den hidtidige arbejdsdeling mellem myndighederne.

Til stk. 2

Reglerne om Natura 2000-skovnaturplaner vil blive omfattet af bestemmelserne herom i forslaget til en ny skovlov.

Til stk. 3

Amtsrådet inddrager, i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planen, de statslige myndigheder, der enten som myndighedsudøvere eller ejere, berøres af planlægningen. Formålet er, at de planer o.lign. en

statslig myndighed har udarbejdet for det pågældende område, jf. § 39, stk. 2, kan indgå i amtets udarbejdelse af Natura 2000-planen, herunder indsatsprogrammet. Som eksempel på en plan udarbejdet som led i statslig myndighedsudøvelse, kan nævnes udpegningsaf Fødevarerministeriets muslingefiskeområder. Som eksempel på planer udarbejdet for et areal som staten ejer, kan nævnes driftsplaner eller anden form for indsatsplanlægning.

For så vidt angår Natura 2000-planer, der berører den kystnære del af vanddistriktet, skal amtsrådet inddrage Trafikministeriet, idet statens højhedsret over søterritoriet henhører under Trafikministeriet.

Der lægges med kravet om inddragelse af statslige myndigheder ikke op til, at der, som i regionplanlægningens regi, vil blive udarbejdet statslige udmeldinger til brug for naturplanlægningen.

Til § 38

Efter habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne skal der, hvis arter og naturtyper omfattet af direktiverne er til stede, udpeges internationale naturbeskyttelsesområder på hele fiskeriterritoriet. Der er tillige krav om, at der udarbejdes de nødvendige planer for at sikre de nødvendige bevaringsforanstaltninger. Forslaget svarer til den kompetence til at foretage bekendtgørelsesfredninger på hele fiskeriterritoriet, som miljøministeren fik med ændringen af naturbeskyttelsesloven i 1992.

Forslaget giver miljøministeren initiativpligten, hvis internationale naturbeskyttelsesområder uden for vandområdedistriktet ikke har gunstig bevaringsstatus. Der ændres ikke ved den hidtidige arbejdsdeling mellem de statslige myndigheder, og Fødevarerministeriet, Trafikministeriet, Forsvarsministeriet, Erhvervsministeriet eller andre ministerier vil blive inddraget i forberedelsen af de nødvendige Natura 2000-planer, i det omfang disse berører de pågældende ministeriers ressort.

Det forudsættes, at sektorlovgivningen indeholder de nødvendige hjemler til at sikre gunstig bevaringsstatus for de udpegede områder.

Til § 39

Til stk. 1.

Bestemmelserne om udarbejdelse af Natura 2000-planer gennemfører fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4 og habitatdirektivets artikel 6, stk. 1. Med Natura 2000-planer og målsætninger konkretiseres tillige grundlaget for amter og kommuners administration af habitatdirektivets artikel 6,2-4, der tillige gælder for fuglebeskyttelsesområderne, om vurdering af aktivite-

ter og projekter, jf. bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder. Herefter er bevaringsmålsætningen for det enkelte område afgørende for vurderingen af, om konkrete aktiviteter og projekter er i overensstemmelse med beskyttelsesforpligtelserne.

Den samlede Natura 2000-plan består af tre elementer (basisanalysen, målsætninger og indsatsprogram), og bygger på det forslag til naturplanlægning, som er udarbejdet i »Idékatalog for naturplanlægning« marts 2003, af Miljøministeriet, Fødevarerministeriet og Amtsrådsforeningen. Idékataloget opererer med en løbende planlægningsproces, hvor der på grundlag af en registrering og vurdering af tilstanden, kan opstilles målsætninger og udarbejdes indsatsprogrammer. En fornyet registrering af tilstanden vil vise effekten af den foretagne indsats og give grundlaget for revision af målsætninger og nye indsatsprogrammer.

Idékataloget knytter sig til regionplan 2005, og tager højde for, at naturplanlægningen skal kunne honorere EU-retlige krav efter habitatdirektivet og kunne samordnes med vandrammedirektivets planlægningsbestemmelser.

Lovforslaget gør naturplanlægningen obligatorisk i de udpegede internationale naturbeskyttelsesområder, mens naturplanlægning uden for disse områder fortsat kan være en del af den amtslige regionplanlægning. Dog kan det være nødvendigt, i Natura 2000-planen, at planlægge for arealer uden for de udpegede internationale naturbeskyttelsesområder, i det omfang en indsats her er nødvendig for at opfylde direktivkravene i områderne.

Naturplanlægningen i de internationale naturbeskyttelsesområder vil indgå som forudsætning for regionplanlægningen, mens naturplanlægning uden for disse områder som hidtil kan indgå i regionplanlægningen og den samlede interesseafvejning her. Da amtsrådet er ansvarligt for begge typer planlægning, forventes der ikke at blive problemer med at skabe helhed i naturforvaltningen.

Hjemlen i § 47 til at miljøministeren kan fastlægge retningslinier for udarbejdelse af Natura 2000-planer og deres indhold, vil om nødvendigt blive anvendt til at fastsætte eventuelle retningslinier for amtsrådenes prioritering af indsatsen.

Til stk. 2

På arealer inden for et internationalt naturbeskyttelsesområde, der er ejet af en offentlig myndighed, afgør den offentlige myndighed, om området skal omfattes af amtets indsatsprogram, eller om den offentlige myndighed selv ønsker at udarbejde et indsatspro-

gram eller lignende, med henblik på at prioritere indsatsen i det internationale naturbeskyttelsesområde. De planer mv. der kan blive tale om er fx driftsplaner eller anden indsats, som udføres af en offentlig myndighed som grundejer. F.eks. ejer Forsvarsministeriet, Fødevarerministeriet, Miljøministeriet og kommunerne væsentlige naturområder, for hvilke der løbende udarbejdes driftsplaner eller lign. Planen skal være baseret på den af amtet udarbejdede basisanalyse og de fastlagte mål for naturtilstanden. Den offentlige myndighed har således alene indflydelse på hvorledes indsatsen skal tilrettelægges, og ikke hvordan målsætningen i øvrigt skal fastlægges, jf. dog § 44.

Med henblik på at sikre at der bliver taget højde for disse planer i forbindelse med udarbejdelsen af Natura 2000-planen, skal amtsrådet i medfør af § 37, stk. 3, tage kontakt til de berørte myndigheder forud for udarbejdelsen af Natura 2000-planen.

Amtets Natura 2000-plan skal herefter ledsages af en beskrivelse af andre offentlige myndigheders forvaltningstiltag inden for det internationale naturbeskyttelsesområde. Formålet er at skabe overblik over den samlede indsats. De ledsagende planer er således alene af oplysende karakter, og udgør ikke en del af Natura 2000-planen.

Da de offentlige myndigheder er direkte forpligtet af direktiverne, skal de, i forbindelse med udarbejdelsen af forvaltningsplaner m.v. for de arealer, myndighederne ejer, og som er omfattet af direktiverne, leve op til direktivernes beskyttelsesniveau.

Til § 40

Basisanalysen skal bruges til at få et overblik over, hvilke naturtyper der er lokaliseret hvor, og en vurdering af disses tilstand, således at der kan opstilles målsætninger og realistiske indsatsprogrammer, der ved senere revisioner kan effektvurderes gennem en fornyet tilstandsvurdering.

Basisanalysen forudsættes i vid udstrækning at kunne bygge på eksisterende data (rødlister, data indsamlet i forbindelse med myndighedsarbejdet, regional overvågning o. lign.), data der fremkommer gennem den nationale overvågning og i mindre omfang på nye oplysninger indhentet gennem målrettede dataindsamlinger.

Den første basisanalyse kan bestå af den kortlægning af NATURA 2000-områder på land, som er aftalt i det nationale overvågningsprogram NOVANA, de hidtidige overvågningsresultater fra NOVA-programmet (vedrører særligt de marine områder) og andet datamateriale, som amterne ligger inde med.

Resultaterne af overvågningen, herunder kortlægningen af NATURA 2000-områderne, vil løbende blive offentliggjort på DMU's og amternes hjemmesider.

Det forudsættes, at amterne først i forbindelse med udarbejdelsen af målsætningerne for de enkelte områder drager konklusionerne af de til den tid indsamlede data. Der er derfor ikke forudsat nogen offentlighedsprocedure i forbindelse med kortlægningen m.v., men det hindrer ikke, at borgere og organisationer m.fl., der måtte ønske det, kan kommentere de til enhver tid foreliggende data over for de ansvarlige myndigheder.

Resultaterne af den nationale overvågning, m.v., data indsamlet i forbindelse med gennemførelse af indsatsprogrammer, regionale tilsyns- og overvågningsdata danner grundlag for senere revisioner af basisanalysen.

Basisanalysens tilstandsvurdering skal ske efter samme skala som målsætningerne fastsættes på baggrund af, jf. nedenfor til § 41.

Hjemmel til naturovervågning er ikke indarbejdet i denne lov, da en sådan hjemmel allerede findes i naturbeskyttelsesloven.

Til § 41

Det overordnede mål for forvaltningen af naturtyper og arter kaldes gunstig bevaringsstatus. Mål for naturtilstanden fastlægges i en kvalitetsskala. Skalaen vil bestå af fem trin, parallelt til vandrammedirektivets kvalitetsklasser, og er udviklet i forbindelse med udarbejdelse af "Idékatalog for naturplanlægning", marts 2003 af Miljøministeriet, Fødevarerministeriet og Amtsrådsforeningen. Skalaen består af følgende klasser:

- I Høj naturtilstand
- II God naturtilstand
- III Moderat naturtilstand
- IV Ringe naturtilstand
- V Dårlig naturtilstand.

Både I og II opfylder kravet om gunstig bevaringsstatus. Gunstig bevaringsstatus er defineret for henholdsvis arter og naturtyper i habitatdirektivets artikel 1 punkterne e og i.

Definitionen af gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af fugle- og habitatdirektiverne er desuden konkretiseret i en række kriterier gældende for hver enkel art og naturtype i en faglig rapport udarbejdet af Danmarks Miljøundersøgelser (DMU), "Indikatorer og kriterier for gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper".

Nogle internationale naturbeskyttelsesområder er udpeget af hensyn til flere forskellige arter og naturtyper, og der kan forekomme tilfælde, hvor det ikke er

muligt at opnå gunstig bevaringsstatus for samtlige arter og naturtyper, fordi den krævede indsats for visse arter eller naturtyper vil være i modstrid med andre arter eller naturtyper krav. I sådanne tilfælde vil fastsættelsen af mål for naturtilstanden tillige rumme en prioritering mellem forskellige dele af områdets udpegningsgrundlag. Denne prioritering vil kunne føre til, at et område tildeles forskellige mål.

Mål for naturtilstanden i internationale naturbeskyttelsesområder omfattet af skovloven fastsættes efter reglerne heri.

Med hjemmel i stk. 2 vil der blive fastsat regler af indholdsmæssig karakter om fastsættelse af mål for naturtilstanden.

Til § 42

Amtsrådet prioriterer selv sin indsats gennem udarbejdelse af indsatsprogrammet. Indsatsprogrammet skal alene omfatte den forvaltningsindsats m.v., som amtsrådet forventer at kunne gennemføre og finde finansiering til i den kommende planperiode. Indsatsen kan vedrøre et helt internationalt naturbeskyttelsesområde eller en række konkrete lokaliteter, hvor der forekommer bestemte naturtyper og arter. Indsatsen kan desuden indebære etablering af spredningskorridorer og trædesten m.v., jf. habitatdirektivets artikel 10. Amtsrådets indsats på et givet område kan være alle former for naturforvaltning f.eks. rydninger, plejetiltag, ekstensivering af eksisterende drift, etablering af ny natur eller prioritering af en indsats uden for de internationale naturbeskyttelsesområder, i det omfang det er nødvendigt for at opfylde målsætningen. Gennemførelsen af det vedtagne indsatsprogram vil ske med hjemmel i anden lovgivning.

Hvis amtsrådet med Natura 2000-planen vælger at lade eksisterende aktiviteter fortsætte, selvom disse forstyrrer eller forringer et internationalt naturbeskyttelsesområde, kan det være nødvendigt med kompenserende foranstaltninger.

Indsatsprogrammet skal som udgangspunkt omfatte samtlige arealer inden for det internationale naturbeskyttelsesområde, dog er der enkelte undtagelser her til. For så vidt angår den del af de internationale naturbeskyttelsesområder, der er ejet af offentlige myndigheder, skal amtsrådet alene udarbejde indsatsprogrammer for disse, såfremt der ikke i medfør af § 39, stk. 2, er udarbejdet en plan eller lignende for området. Indsatsen efter skovloven er omfattet af skovlovens planlægningsbestemmelser. Amtsrådet skal således heller ikke udarbejde indsatsprogrammer for disse.

På det akvatiske område forventes indsatsen i vid udstrækning at være dækket af den indsats, der er nødvendig efter vandrammedirektivet. Der kan dog være tilfælde med behov for yderligere artsbeskyttelse eller særlige fysiske forhold, som f.eks. sikring af brinker eller beskyttelse mod forstyrrelser. Disse yderligere tiltag skal i givet fald indarbejdes i vandplanen, jf. vandrammedirektivets artikel 13, jf. § 7 om beskyttede områder.

Til § 43

Bestemmelserne i §§ 43-45 er på de punkter hvor det har været muligt, tilnærmelsesvis identiske med den procedure, der er krævet i nærværende lovforslags bestemmelser om vandplanlægning og er i øvrigt tilnærmet bestemmelserne i planloven gældende for kommune- og regionplaner. Denne procedure er valgt, fordi der ofte vil være behov for den samme indsats til opfyldelse af vandramme- og naturdirektiverne, og det derfor er mest enkelt med ensartede og parallelle procedurer, og fordi vand- og Natura 2000-planerne ligesom kommune- og regionplaner ikke har retsvirkninger for den enkelte borger. Der er ikke tale om fuldstændigt sammenfald mellem tilvejebringelsesreglernes ordlyd.

Vandrammedirektivet kræver en høringsperiode på 6 måneder. På grund af den lange høringsperiode indeholder lovforslaget ikke et krav om forudgående idéfase. Det forventes i stedet, at der i løbet af offentlighedsperioden foregår idéudveksling og en dialog, der kan tilgodese borgeres og organisationers ønske om og behov for inddragelse i planerne.

Til stk. 1

Efter stk. 1 skal der ske en offentlig annoncering af forslag til Natura 2000-plan. Annoncen skal indeholde oplysninger om, at der er udarbejdet forslag, og hvor forslaget kan rekvireres, eventuelt mod betaling. Selve offentliggørelsen bør ske i lokale dag- og/eller ugeblade, der har almindelig udbredelse i amtet, på amtets hjemmeside og i øvrigt på den måde, det er almindeligt brugt. Forslaget skal være offentligt tilgængeligt, hvilket betyder, at der skal være adgang til at læse forslaget f.eks. i amtets forvaltning, på biblioteker eller lignende. Dokumentet skal også kunne udleveres, eventuelt mod betaling.

Til stk. 2

For at sikre samtidighed mellem udarbejdelsen af planerne, er der fastsat en bestemmelse om, at vandplanen og Natura 2000-planen skal offentliggøres samtidig.

Til stk. 3

Fremsendelse af forslaget til miljøministeren samt øvrige relevante myndigheder kan ske i trykt såvel som i elektronisk format. Det foreslås, at ministeren får bemyndigelse til at udarbejde nærmere regler om, at planforslag skal sendes til andre som berøres af planen, f.eks. lodsejere der berøres af planforslaget.

Til stk. 4

Det foreslås, at kredsen af personer og myndigheder, der kan fremsætte indsigelse over for forslagene er ubegrænset. Med indsigelse forstås ikke en vetoet, jf. dog nedenfor om miljøministerens indsigelse. Det er derfor amtsrådets beslutning, om indsigelsen skal give anledning til ændringer i Natura 2000-planen.

Til § 44

Miljøministeren kan, til varetagelse af statslige interesser eller opfyldelse af internationale forpligtelser, fremsætte indsigelse mod forslag til Natura 2000-plan. Ministeren udøver, efter henvendelse fra relevante statslige myndigheder, hvis interesser berøres af forslaget til Natura 2000-plan, indsigelsesretten på vegne af samtlige statslige myndigheder. De statslige interesser, der vil kunne omfattes af indsigelsesretten, kan blandt andet være statslige bygge- og anlægsarbejder, råstofindvinding, fiskeriinteresser eller andet af væsentlig interesse for staten, mens de internationale forpligtelser, der vil kunne føre til indsigelser, blandt andet kan fremgå af fugle- og habitatdirektiverne eller konventioner på miljø- og naturområdet. Ministeren kan desuden gøre indsigelse, såfremt Natura 2000-planen strider mod nærværende lovs bestemmelser. Ministeren bemyndiges til at indlede nye forhandlinger med de ansvarlige myndigheder og fungere som mægler med henblik på at opnå enighed om et tilfredsstillende resultat.

Såfremt ministeren har gjort indsigelse, kan planforslaget kun vedtages endeligt, når der er opnået enighed om de nødvendige ændringer mellem miljøministeren, der repræsenterer de involverede statslige myndigheder, og den pågældende planmyndighed. Kan enighed ikke opnås, træffer ministeren den endelige beslutning.

Til § 45

Til stk. 1

Efter offentlighedsperiodens udløb foretager amtsrådet en vurdering af de indsigelser, der er fremsat. Amtsrådet skal efter behandlingen af disse vedtage Natura 2000-planen endeligt.

Til stk. 2

I forbindelse med den endelige vedtagelse af Natura 2000-planen kan amtsrådet beslutte, at der skal ske ændringer i planen. Amtsrådets beslutning om at ændre planen kan blandt andet bero på de indkomne indsigelser. Ændringer, der alene udgør en justering af basisanalysens oplysninger, kan ske uden yderligere høring. Såfremt ændringerne på væsentlig måde berører andre end de myndigheder eller borgere, hvis indsigelse har foranlediget ændringerne, skal disse høres forud for den endelige vedtagelse af planen. Som væsentlige ændringer, der forudsætter høring, kan blandt andet nævnes inddragelse af nye områder og udtagning af områder, der var omfattet af forslaget til indsatsprioritering. Såfremt der i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse sker så omfattende ændringer af planens indhold, at der reelt er tale om et nyt planforslag, vil procedurerne for Natura 2000-planers tilvejebringelse i §§ 43-45 skulle følges. Det vil for eksempel være tilfældet, hvis der i planen foretages omfattende omprioriteringer i forhold til den indsats, der var anført i forslaget.

Til stk. 3

Amtsrådet skal, umiddelbart efter vedtagelsen af Natura 2000-planen, foretage offentlig annoncering af den endeligt vedtagne plan. Annoncen skal indeholde oplysninger om, hvor den vedtagne plan kan rekvireres, eventuelt mod betaling. Selve offentliggørelsen bør ske i lokale dag- og/eller ugeblade, der har almindelig udbredelse i området, på amtets hjemmeside og i øvrigt på den måde, det er almindeligt brugt. Planen skal være offentligt tilgængelig, hvilket betyder, at der skal være adgang til at læse den, f.eks. i amtets forvaltning, på biblioteker eller lignende.

Planen skal desuden sendes til de berørte myndigheder. Fremsendelse af den endeligt vedtagne Natura 2000-plan til miljøministeren samt øvrige relevante myndigheder kan ske i trykt såvel som i elektronisk format.

Det forudsættes, at den første vedtagne Natura 2000-plan offentliggøres senest den 22. december 2009, samtidig med offentliggørelsen af vandplanen.

Til § 46

Til stk. 1

Bestemmelserne om udarbejdelse af Natura 2000-planer hvert 6. år gennemfører fuglebeskyttelsesdirektivets artikel 4 og habitatdirektivets artikel 6, stk. 1.

Til stk. 2

Muligheden for at ændre Natura 2000-planens indhold i planperioden er begrænset til indsatsprogrammet. Begrundelsen herfor er, at basisanalysen, der omfatter kortlægning og vurdering af tilstanden, det vil sige de faktiske forhold på lokaliteten, under normale omstændigheder, ikke ændres nævneværdigt gennem en 6-årig periode. Mål for naturtilstanden, der fastsættes på baggrund af basisanalysen og med henblik på at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus, vil på baggrund heraf heller ikke blive ændret i perioden. Da indsatsprogrammet imidlertid er grundlag for amtsrådets beslutning om aktiv forvaltning af områderne efter naturbeskyttelsesloven, kan der i løbet af den 6-årige planperiode blive behov for at ændre indsatsprogrammet. Dette kan f.eks. være begrundet i et ønske om at gennemføre et større naturgenopretnings- eller forvaltningsprojekt, i EU-retlige aftaler eller i ny viden, der gør en hurtig indsats påkrævet. Hvis den prioritering, som amtsrådet foretog med vedtagelse af Natura 2000-planen, ændres væsentligt eller i væsentligt omfang berører private lodsejere anderledes end hidtil, må det betragtes som et nyt indsatsprogram, og procedurerne i §§ 43 - 45 skal derfor anvendes.

Til § 47

Til stk. 1

Med bestemmelsen sikres miljøministeren mulighed for, på grundlag af f.eks. overvågningens resultater eller EU-retlige aftaler at kunne give bindende forudsætninger for amtsrådenes prioritering. Det kan f.eks. dreje sig om, at indsatsen i en periode skal fokuseres på de i direktivet særligt prioriterede arter og naturtyper, eller det kan vedrøre den nærmere udformning af Natura 2000-planer af hensyn til opfyldelse af habitatdirektivets rapporteringsforpligtelser. Se desuden bemærkningerne til § 39. Med forslaget skabes endvidere hjemmel for ministeren til at fastsætte nærmere regler om, hvordan annoncering skal ske, f.eks. hvis der opstår behov for særlige krav til elektronisk annoncering og offentlig tilgængelighed via eksempelvis internettet.

Det foreslås, at ministeren får hjemmel til at fastsætte regler om betaling for udlevering af dokumenterne fra offentlige myndigheder. Beløbet, som fastsættes som betaling, skal alene afspejle omkostningerne ved trykning, fotokopiering mv..

Til stk. 2

Ministeren gives tillige mulighed for at fastsætte regler om udarbejdelse af sammenhængende Natura 2000-planer. Ved sammenhængende Natura 2000-

planer forstås planer, der omhandler både internationale naturbeskyttelsesområder omfattet af denne lov, internationale naturbeskyttelsesområder omfattet af skovlovens bestemmelser, driftsplaner eller lignende udarbejdet for offentligt ejede arealer, samt internationale naturbeskyttelsesområder, der arealmæssigt er placeret i flere amter eller delt mellem flere myndigheder (f.eks. marine områder eller klitfredede områder). En parallel bestemmelse vil blive indføjet i forslaget til en ny skovlov.

Til § 48

Til stk. 1.

Fuglebeskyttelses- og habitatdirektiverne forpligter medlemslandene til at gøre den nødvendige indsats for at sikre eller genoprette gunstig bevaringsstatus for arter og naturtyper omfattet af direktiverne. Med denne bestemmelse forpligtes amtsrådet til at gennemføre de nødvendige forvaltningsmæssige tiltag med henblik på at sikre gennemførelsen af deres eget indsatsprogram. Dette er en stramning i forhold til planlovens "virke for"-bestemmelser. Stramningen har vist sig nødvendig for at have en præcis retlig ramme for gennemførelse af direktivforpligtelserne.

Til stk. 2

Natura 2000-planen er bindende for myndighederne. Bestemmelsen forpligter myndighederne til, inden for rammerne af den gældende lovgivning, at fremme Natura 2000-planens målsætninger ved udøvelse af deres skønsmæssige beføjelser. Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til bestemmelserne i bekendtgørelse nr. 477 af 7. juni 2003 om afgrænsning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder. Heri er der, med hjemmel i de angivne love, fastsat retningslinier for de almindelige myndigheders tilladelser og dispensationer i henhold til disse.

Målsætningerne er således også bindende for de statslige myndigheders udøvelse af deres beføjelser. Med miljøministerens adgang til at fremsætte indsigelse til varetagelse af statslige interesser, jf. § 44 er det dog sikret, at et amtsråd ikke kan vedtage en Natura 2000-plan, der tilsidesætter sådanne interesser.

Til Afsnit IV

Kapitel 15

Til § 49

Bestemmelsen er affattet i overensstemmelse med de tilsvarende bestemmelser i den øvrige miljølovgivning.

Til § 50

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til miljøbeskyttelseslovens § 80.

Bemyndigelsen vil blandt andet blive brugt til at henlægge miljøministerens planlægningskompetence til efter § 36 at udarbejde Natura 2000-planer for de marine områder uden for de kystnære havområder til Skov- og Naturstyrelsen. Endvidere er det hensigten at delegere ministerens adgang til at fremsætte indsigelse mod forslag til Natura 2000-planer efter § 44 til Skov- og Naturstyrelsen.

For overvågning af vandtilstanden er det hensigten at delegere opgaver til Danmarks Miljøundersøgelse.

Til § 51

Bestemmelsen svarer indholdsmæssigt til de eksisterende adgangsregler i miljøbeskyttelseslovens § 87 og vandforsyningslovens § 39.

Miljømyndighedernes adgang kan ske med henblik på både forberedelse af beslutninger og gennemførelse af overvågning efter loven eller regler udstedt i medfør af loven. De fleste af myndighedernes opgaver vil kun kræve adgang til udendørs arealer, men der vil dog også være tilfælde, hvor der er behov for adgang til bygninger, herunder også private boliger. F.eks. vil der i forbindelse med amternes grundvandskortlægning i tilfælde, hvor kvaliteten af vandet fra en eksisterende drikkevandsboring skal indgå i kortlægningen, være behov for at kunne komme ind i private boliger for at tage prøve af vandet fra vandhanen, idet det ofte ikke er teknisk muligt at tage prøven direkte fra boringen eller andre steder uden for huset.

På linje med vandforsyningslovens § 39 foreslås en udtrykkelig bestemmelse om, at der skal ydes erstatning for de skader og ulemper, der forvoldes i forbindelse med myndighedernes opgaveudførelse. Det foreslås, at erstatningsfastsættelser og behandling af sager herom følger den ordning, der er fastlagt i lov om offentlige veje.

Bestemmelsen sigter ikke på placering af permanente målestationer. Hvis der ikke kan opnås en frivillig overenskomst om placering af sådanne, må den foreslåede ekspropriationsbestemmelse i § 52 anvendes.

Til § 52

Bestemmelsen svarer til den lignende bestemmelse i lov om forurening af jord (§ 22, stk. 2 og 5). Bestemmelsen vil f.eks. kunne bruges i tilfælde, hvor der ikke kan opnås aftale om etablering af nødvendige boringer til brug for overvågning af grundvandet.

*Til kapitel 16**Til § 53*

Til stk. 1

Klageadgangen er begrænset til to væsentlige forhold i vandplanen: de fastsatte miljømål og indsatsprogrammet. Der skal således være truffet en endelig beslutning om miljømålene og indsatsprogrammet, hvilket sker med den endelige godkendelse af vandplanen, før der kan opnås klageadgang. Klageadgangen bliver således først aktuel med udgangen af 2009, hvor den første vandplan skal offentliggøres.

Der gives endvidere klageadgang får så vidt angår spørgsmål om forslag til vandplanens tilvejebringelse, herunder kravene til offentlighedsproceduren. Dette svarer til den praksis, som gælder inden for planlovens område. Disse sager vil blive aktuelle med udgangen af 2008, hvor det første forslag til vandplan skal foreligge.

Til stk. 2-4

Bestemmelserne svarer til den lignende bestemmelse i jordforureningsloven om Miljøklagenævnets kompetence m.v. Bestemmelserne er ikke formuleret på samme måde som i § 54 om klage til Naturklagenævnet, da hver af bestemmelserne er formuleret i overensstemmelse med praksis for udformning af regler om klage til det pågældende nævn og er ikke søgt harmoniseret.

Til § 54

Klageadgangen omfatter afgørelser vedrørende fastsættelse af mål for naturtilstanden og det udarbejdede indsatsprogram. Der kan endvidere klages over, at de proceduremæssige regler om tilvejebringelse af planen ikke er fulgt. Baggrunden herfor er, at det er disse elementer i Natura 2000-planen, der vil være styrende for den efterfølgende forvaltning og administration af gældende lovgivning inden for de internationale naturbeskyttelsesområder.

De beskrivelser af planer og lignende, herunder driftsplaner, fra andre myndigheder, som iflg. § 39, stk. 2, skal ledsage indsatsprogrammet, er ikke en del af Natura 2000-planen, og kan således ikke påklages til Naturklagenævnet. Henvendelse vedrørende sådanne planer skal ske til den pågældende minister.

Til § 55

Bestemmelsen om klageberettigelse svarer i det væsentlige til lignende bestemmelser i miljøbeskyttelsesloven og naturbeskyttelsesloven. Som bestemmelsen er formuleret er organisationer, der varetager er-

hvervsinteresser ikke klageberettiget, f.eks. er Dansk Industri eller Dansk Landbrug ikke klageberettiget. Sådanne organisationer forventes at varetage deres interesser under høringsfasen. Organisationer vil som hidtil kunne klage som mandatar for et medlem.

Kredsen af klageberettigede er i øvrigt fastlagt under hensyntagen til, at indsatsprogrammet kan få væsentlig betydning for konkrete personer og virksomheder, idet indsatsprogrammet netop skitserer, hvilke foranstaltninger der skal iværksættes for at opfylde miljømålene. Der kan f.eks. blive tale om at revidere udledningstilladelser i et område (i henhold til miljøbeskyttelsesloven), og det foreslås derfor, at de personer, som indsatsprogrammet retter sig imod, allerede på dette tidlige tidspunkt skal kunne klage over prioriteringen af foranstaltningerne.

Med hensyn til stk. 1, nr. 2, vil virksomheder, som kan blive berørt af indsatsprogrammet, kunne klage uden, at der skal foreligge dokumentation for, hvilke effekter indsatsprogrammet vil kunne få for virksomheden.

Med lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen, menes bl.a. lokale organisationer og lokale foreninger, hvis medlemskreds dyrker særlige fritidsinteresser knyttet til naturen, f.eks. lystfiskere, jægere, fugleinteresserede, sejl- og rosportsfolk m.v., hvis der er tale om afgørelser, der på væsentlig måde vil gribe ind i aktiviteterne.

Til § 56

Til stk. 1

Kravet om skriftlighed omfatter også, at klagen kan indgives ved telefax eller elektronisk post. Ved offentliggørelse af dokumenterne skal der gives klagevejledning, herunder oplysninger om klagefristen.

Til stk. 2

Klagen skal på vandområdet sendes til vanddistriktsmyndigheden, og for naturområdet til det amtsråd, der har truffet afgørelsen. Vanddistriktsmyndigheden skal orientere de øvrige amtsråd i vanddistriktet om indkomne klager.

Til § 57

Klagenævnene vil kunne fastsætte opsættende virkning, f.eks. hvis der rejses væsentlig tvivl om foranstaltninger i indsatsprogrammer, der er planlagt gennemført først i planperioden, således at klagebehandlingen ikke vil kunne være gennemført, før foranstaltningerne er udført.

Til § 58

Bestemmelsen indeholder en frist for adgangen til efterprøvelse af afgørelser efter loven m.v. ved domstolene. Den svarer til bestemmelser i de øvrige love på miljøområdet.